

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXX. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2014. JANUÁR 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

1.

NE CSINÁLJUNK EGYSZARVÚT!

Új év, új remények. Mindig így kezdődik. Túl a csillagszórók ígéretesen színes szikráin, a petárdadurrogató éjszaka varázslatos óráján mindig úgy gondoljuk, az éjfélkor beköszönő új évben minden másképp lesz, minden jobb lesz. Nem lesz háború, munkanélküliség, szegénység, éhezés, gyűlölet, elnyomás, egy csapásra megszűnik a kiszolgáltatottság, legalábbis a mienk, előbbre jutunk pénzben, karrierben, megtaláljuk az igazit a szerelemben, és talán még a fiatalok is átadják majd a helyüket az idősebbeknek a villamoson.

Ilyenkor felhőtlenül bízunk abban is, hogy a következő szemléletváltó év lesz. Olyan, amelyben már nem az avas és penészes múltmócsingokon rágódunk úgy, hogy azt se lenyelni, se kiköpni ne tudjuk, hanem a lány nyugati széllal végre friss levegő érkezik, és a meg nem emésztett történelemdaraboknak még az áporodott bűzét is kihajtja Magyarországról.

De hát Black Is Black, vagyis a fekete az fekete, ahogy a Los Bravos egykori slágere is hirdette anno.

Vagyis a szmogtól, szmetyitől szutykos januári napokban törvényszerűen jön a megvilágosodás. Ezen a 93 ezer négyzetkilométeren minden marad egyelőre a régiben, látványpékség, látványbéke, látványfoglalkoztatottság, keveseknek látványos gazdagság, a többségnek nem látványos, de nagyon is kökeményen valóságos szegénység, látványszeretet, látványsegitség, látványegyenlőség.

Újra felfedezzük azt is, hogy látványországban továbbra is csak látványoktatáspolitikát folyik. Olyan, amelyik esélyegyenlőséget, felzárkózást és többlettudást, pedagóguspresztízs-emelést, a tanulók tudásszintjének növelését, tényeken alapuló szakpolitikát, a kulcskompetenciák fejlesztésének fontosságát, széles körű konzultációt, a szakma érveinek figyelembevételét ígéri. Ígéri. Amit viszont ténylegesen megvalósít, az az esélyegyenlőtlenség, a lemaradás, a kisebb tudás, a pedagógusoknak a hatalomtól való függőségben tartása, a tanulók tudásszintjének átideologizált csökkentése, a kompetenciaalapú oktatással mereven szembenálló, poroszos és magolós tudásátadás, a szakma érveinek semmibevevése.

Mindez ellen kétféleképp protestálhatunk, úgy, ahogy az látványországban dívik, látványosan, de eredménytelenül, vagy ahogy a bölcsek szerint érdemesebb, hatékonyan. Igaz, míg az előbbi azonnal leartható – igaz, rendkívül gyorsan hervadó – babérokat hoz, addig az utóbbi a hőzöngést kizárja, ezzel szemben sok-sok átdolgozott éjszakát igényel, igazi és elmélyült tudást, elkötelezett tenni akarást és tárgyismeretet. Lehet, hogy látványországban ezért is kevésbé népszerű.

Egy biztos, látványországra aztán igazán érvényes Murphy alaptörvénye. Sőt, itt nem csak az romlik el, ami elromolhat, de mi magunk is sokat teszünk azért, hogy mindent elrontsunk, amit elronthatunk. Vagyis a mi életünk egy vú. Hogy mi az a vú? A neten terjed egy szóvicc – amit szerintem egykori kollégám talált ki azon a bizonyos petárdadurrogató, varázslatos éjszakán –, és így szól: hogyan csináljunk egyszarvút? Vegyünk egy vút és rontsuk el.

Könyörgöm, ne akarjunk az életünkéből egy-szar-vút csinálni!

Millei Ilona

A TARTALOMBÓL

Bojkottra szólít fel a PSZ

A PSZ XXII. kongresszusát 2013. december 14-én tartották. A kongresszus állásfoglalásában elutasította a Nemzeti Pedagógus Kar létrehozását, és megalakításának bojkottjára szólította fel tagságát.

3

Stratégia volt a rövid határidő?

A PSZ számára elfogadhatatlan, hogy egy olyan, egy egész ágazat sorsát hosszú távra megalapozó anyagot, mint amilyen a „Köznevelés-fejlesztési stratégia”, december 21-én küldtek meg véleményeztetésre január 3-i visszaküldési határidővel.

4

A közoktatás nemzeti minimumáért

Hiller István tiszteletreméltó javaslata csak azokat tudja közös nevezőre hozni, akik élesen szemben állnak a NER-rel. De már az is nagy szó lenne, ha a NER-rel egyet nem értő politikai erők megegyeznének egy majdani demokratikus Magyarország közoktatási nemzeti minimumában. (Kerék-Bárczy Szabolcs, a DK elnökségi tagja)

5

Egyentankönyv, két választás

A gyerekek nem egyformák, nem lehet őket ugyanúgy oktatni. A széles tankönyvválaszték eddig épp arra adott lehetőséget a pedagógusoknak, hogy az adott osztály számára legmegfelelőbb tankönyvet választhassák ki. (Galló Istvánné, a PSZ elnöke)

6

Átvette az állam a tankönyvellátási rendszert

A tankönyvellátást az új, december 17-én elfogadott jogszabály értelmében már január 1-jétől állami feladatként határozzák meg. A törvény alapján ezzel a piaci alapokra épülő tankönyvellátás megszűnik.

7

Megfigyelt közoktatás

A tanfelügyelet három területre irányul majd; figyeli a pedagógusok munkáját, az intézményt, valamint ellenőrzi az iskola vezetőjét. Az eredmények pedig nyilvános adatok lesznek.

8

Valami megroggyant

A közoktatási rendszeren belüli teljesítményromlás egyik leginkább beszédes indikátora a befejezett középfokú végzettség nélkül kilépők (korai iskolaelhagyók) arányának növekedése. E tekintetben 2010 óta romlik a teljesítményünk. (Radó Péter)

11

Bértábla

5392	11406	201037	7732
5599	11613	208769	7732
5807	11820	216502	7732
6014	12028	224234	7732
6221	12235	231966	7732
6429	12443	239698	7732

16

Idén is megrendezik az Educatio szakkiállítást

Az idén is megrendezik a fővárosban az Educatio nemzetközi oktatási szakkiállítást, január 16–18. között több mint száz kiállító várja a látogatókat a Papp László Budapest Sportarénában. A háromnaposra bővített esemény programját felsőoktatási és köznevelési konferencia is színesíti. A kiállításon valamennyi hazai felsőoktatási intézmény képviselteti magát, az érdeklődők megismerkedhetnek a legújabb oktatási fejlesztésekkel, taneszközökkel, módszerekkel. A felsőoktatási intézmények mellett tankönyvkiadók, taneszközügyártók és -forgalmazók, külföldi egyetemek, nyelviskolák, szakképző intézmények és oktatással foglalkozó kutatóintézetek is bemutatják kínálatukat. Ezenkívül olyan intézmények és vállalatok képviselőivel, szakembereivel is találkozhatnak az érdeklődők, akik meghatározó szerepet töltenek be a magyar oktatás fejlődésében. Az ingyenesen látogatható börze a szervezők szerint különösen hasznos a felvételiző diákok számára, hiszen egy időben, egy helyen tájékozódhatnak csaknem 50 felsőoktatási intézményről. A hazai oktatási piac legnagyobb seregszemléje a felvételizőkön kívül a pedagógusok és intézményvezetők számára is egyedülálló lehetőséget biztosít, hiszen értesülhetnek a szakma újdonságairól, a taneszközök és módszerek korszerűsödéséről. A standokon kívül színvonalas szakmai programok és előadások is várják az iskolák tanárait és vezetőit, illetve az oktatás különböző területein érdekelt cégek – mint kiállítók – képviselőit. Az immár 14. alkalommal megrendezendő szakkiállításra a középiskolás diákokat, szülőket, pedagógusokat, intézményvezetőket és -fenntartókat egyaránt várják, a három nap alatt mintegy 30 ezer látogatóra számítanak.

MTI

Január végéig pályázhatnak a hátrányos helyzetűek

Január 31-ig lehet pályázni az Út a diplomához címmel megjelent pályázati kiírásra, amelyre hátrányos helyzetű, önköltséges képzésben részt vevő, nappali, esti vagy levelező tagozatos hallgatók jelentkezhetnek. A tanulók ösztöndíjban vagy önköltség-támogatásban részesülhetnek. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő nyílt pályázatot hirdetett. A felsőoktatási esélyteremtő ösztöndíj- és önköltség-támogatási program a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, kiemelten a roma hallgatók felsőoktatási esélyteremtését szolgálja, valamint tanulmányaik folytatásának támogatását.

A 11 osztályos kötelező oktatásra tér át Románia

Romániában a következő tanévtől bevezetik a 11 osztályos kötelező oktatást, 2019-től pedig a PISA-felmérések mintájára alakítják át az érettségi vizsgát és a líceumi felvételt – egyebek mellett ezt tartalmazza az a december 23-án elfogadott sürgősségi kormányrendelet, amelyet december 24-én ismertetett a román sajtó.

(Edupress)

A jövő tankönyvei

Elektronikus tankönyvek váltják fel fokozatosan a hagyományosakat a sanghaji oktatási intézményekben, nagyobb teret engedve ezzel a technológiai újításoknak és csökkentve az iskolások fizikai terhelését. A tervek szerint a kelet-kínai metropolis általános és középiskoláiban a jövő szeptemberi tanévkezdés előtt már több mint másfél ezer különböző tankönyv lesz elérhető elektronikus változatban. A város oktatási intézményei 2011 óta kísérleteznek a táblagépek iskolai használatával, egyelőre hivatalosan a város Minhang kerületének 40 iskolájában. A könyvek elektronikus változatának használata mellett a tanulók táblagépeik segítségével online vitathatnak meg egy-egy iskolai problémát, speciális szoftver használatával küldhetik el beadandó dolgozataikat, és tesztet is írhatnak a gépeken. A program mellett érvelők szerint a technológia segíti a tanulók és tanárok iskolán kívüli kommunikációját, és lehetővé teszi a házi feladatok alaposabb ellenőrzését. Az e-iskoláskának keresztelt kísérleti program a gyerekek fizikai terhelését is csökkenti: a nehéz hátitáskák helyett a diákoknak csupán egy vékonyka táblagépet kell a jövőben iskolába vinniük. A kezdeményezést tucatnyi szülő kifejezetten dicsérendőnek ítélte, úgy vélték pozitív hatással lehet a gyerekek fejlődésére, a kicsik többsége pedig egyébként is használ táblagépet. A kritikusok a táblagépek túlzott használatát, illetve a monitorok szemet károsító hatását illetően fogalmazták meg aggódalmaikat. A számítógép már most is kiemelt szerepet játszik a tanítás során, ennek a szerepnek központivá válása pedig csak idő kérdése – mondta el a sanghaji Tanárképző Egyetemen tanító Meng Ting. Az e-iskoláská bevezetése Sanghajn kívül a kelet-kínai Hangcsou és Peking tervei közt is szerepel. Utóbbi idén márciusban hárommillió jüant (108 millió forintot) különített el a program népszerűsítésére.

Forrás: MTI

4,5 milliárd kapcsolatépítésre

A kormányzat 4,5 milliárd forintos programot indít a hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó intézmények közötti kapcsolat-felvétel ösztönzése céljából. Ennek keretében hazai, határon túli és európai iskolák vehetik majd fel egymással a kapcsolatot – mondta el Hoffmann Rózsa köznevelésért felelős államtitkár és Kovács Zoltán társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár január 8-án.

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBBI!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja 5 százalék áfával 4500 forint. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk.

Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 120 000 forint, a féldoldalas 60 000, a negyedoldalas 30 000 forint. Az apróhirdetés szavanként 60 forint. Minden egyes díjtételt 27 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Millei Ilona

Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felelős kiadó: Galló Istvánné elnök

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

BOJKOTTRA SZÓLÍT FEL A PSZ

A szakszervezet XXII. Kongresszusa elfogadta a gazdálkodás alapelveit

A Pedagógusok Szakszervezetének XXII. kongresszusát 2013. december 14-én tartották. A küldöttek elfogadták a PSZ gazdálkodásának alapelveit. A kongresszus állásfoglalásában elutasította a Nemzeti Pedagógus Kar létrehozását, és megalakításának bojkottjára szólította fel tagságát. Ez utóbbit lejjebb olvashatják.

A Pedagógusok Szakszervezete XXII. Kongresszusának állásfoglalása a Nemzeti Pedagógus Karról

A Pedagógusok Szakszervezete a Nemzeti Pedagógus Kar felállítását nem támogatja. Álláspontja szerint a Nemzeti Pedagógus Kar létrehozása nem egyeztethető össze a jogállamiság követelményeivel, sérti továbbá a Pedagógusok Szakszervezetének jogait és érdekeit. A Pedagógusok Szakszervezete XXII. Kongresszusa ezért a Nemzeti Pedagógus Kar megalakításának bojkottjára szólítja fel tagságát! A Pedagógusok Szakszervezete arra kéri tagjait, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar létrehozásában ne vállaljanak semmilyen szerepet! Ne vegyenek részt az előkészítő munkában, és ne vállaljanak el semmilyen tisztséget, megbízatást a Nemzeti Pedagógus Karban!

Indoklásunk a következő:

A szakszervezeti érdeksérelem

A kötelező köztisztviselési, kari tagság létrehozását elrendelő rendelkezések a Pedagógusok Szakszervezete érdek-képviselési jogszolgáltatásait sértik. Sértik annak lehetőségét, hogy fellépjen és érvényesítse tagjainak az élet- és munkakörülményeikhez kapcsolódó jogszolgáltatásait, illetőleg hogy védelmet nyújtson tagjai részére a Nemzeti Pedagógus Kar keretei között folyó etikai eljárásban. A Kar jogszolgáltatásainak megfogalmazása alkalmas arra, hogy sértse a Pedagógusok Szakszervezetének részvételét az egyeztetési eljárásokban, „lerontsa” az érdekérvényesítő tevékenységet.

A Kar tagjaival szemben támasztott követelmények ellentétesek a szakszervezeteknek a Munka törvénykönyvében biztosított tájékozódáshoz való jogával. A kötelező kari tagság mellett a törvény nem rögzíti, hogy az nem ellentétes a szakszervezeti tagsággal. Az etikai eljárás alá vonás lehetősége túl széleskörű, ugyanakkor nem biztosított a szakszervezeti részvétel az etikai eljárásban.

A törvény homályos, nehezen értelmezhető rendelkezései tag lehetőséget biztosítanak arra, hogy fellépjenek azzal szemben, aki szakszervezeti tagságából eredően érdekvédelmet kér a szakszervezettől, vagy segítséget nyújt a szakszervezetnek például ahhoz, hogy kialakítsa a véleményét valamely kérdésben. Nem értelmezhető a Kar közszolgálati érdeke, amely miatt korlátozzák a

pedagógusok véleménynyilvánítási jogát, ezen keresztül azt a jogát, hogy szakszervezeti munkában vegyenek részt, annak kockázata nélkül, hogy etikai vétséget követnek el.

A kényszerszakszervezet alkotási jogossága

1. Az Alkotmánybíróság több esetben vizsgálta a kötelező kamarai tagság kérdését.

1.1. Határozataiban rámutatott arra, hogy „a törvény közjogi, közfeladat ellátására, közérdekű tevékenység folytatására alkotmányosan indokolt módon hozhat létre köztisztviselést, szakmai kamarát és írhatja elő a kötelező köztisztviselési tagságot. A köztisztviselként létrehozott szervezet nem az egyesülési szabadság alapján alapított szervezet, a kötelező szakmai kamarai tagság pedig nem sérti az egyesülési szabadságból folyó önkéntes csatlakozás jogát. Esetről esetre döntendő el, hogy (...) a kényszerszakszervezet valóban az alkotmányosság keretei között maradt-e”.

1.2. A Nemzeti Pedagógus Kar feladatai között elsősorban az érdek-képviselési feladatok szerepelnek: véleményezési jogot gyakorol a köznevelést és pedagógusképzést érintő jogszabályok megalkotása és módosítása során; feladat- és hatáskörét érintő kérdésekben a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező állami szerv vezetőjéhez fordulhat, és javaslatot tehet, intézkedés megtételét kezdeményezheti, valamint az állami szerv vezetője által irányított szerv működésével, az általa kibocsátott jogszabállyal, közjogi szervezett szabályozóeszközzel és egyéb döntésével kapcsolatban véleményt nyilváníthat, kezdeményezheti annak megváltoztatását vagy visszavonását; a köznevelési intézmény magasabb vezetői megbízásával kapcsolatos pályázati eljárás során – a pályázó kérésére – szakmai ajánlást adhat; a feladat- és hatáskörét érintő bármely kérdésben javaslatot tehet az oktatásért felelős miniszternek (...)

2. A kötelező tagság alkotmányosságát egyrészt az dönti el, hogy a köztisztviselés előírt közfeladat ellátása szükségessé teszi-e azt; másrészt, hogy az ezzel járó terhek arányosak-e. A Pedagógusok Szakszervezete szerint: NEM!

2.1. A Pedagógusok Szakszervezete rámutat arra, hogy a pedagógus-munkakör-

ben történő foglalkoztatás szabályait, a pedagógusokkal szemben támasztható követelményeket a köznevelésről szóló törvény részletesen meghatározza. Ez a szabályozás valamennyi köznevelési intézményre kötelező, nem csak az állami és az önkormányzati fenntartásúakra. A köznevelési intézményekben folyó munka, ezen belül a pedagógusok kötelezettségei terén fontos szerepet tölt be az intézményi szabályozás, a szervezeti és működési szabályzat. EMMI-rendelet határozza meg a pedagógiai-szakmai tevékenység ellenőrzésének kérdéseit.

2.2. Jogszabályok teszik lehetővé a pedagógus, a köznevelési intézmény és vezetőjének, illetve tevékenységének részletes vizsgálatát. Mindezekre tekintettel a nevelés és oktatás rendjének érvényesítéséhez nem elengedhetetlenül szükséges a kötelező tagság előírása. Ezt igazolja az is egyébként, hogy az egyházi fenntartásban lévő nevelési-oktatási intézmények pedagógusai és az alapítványi és más magánintézményekben foglalkoztatott pedagógusok nem tagjai a Karnak. Ezeknek az intézményeknek az esetében a jogalkotó nem tartotta szükségesnek a kötelező tagságot – egyébként indokoltan –, hiszen a törvényben és a jogszabályok alapján elkészülő intézményi szabályzatokban kellő pontossággal meghatározottak magának a köznevelési intézmény vezetőjének és pedagógusainak a kötelezettségei. Azok megtartása pedig ellenőrizhető.

3. A 2. pont alatt leírtakból levonható az a következtetés, hogy nincs szükség a Nemzeti Pedagógus Kar kötelező tagságára ahhoz, hogy az oktatásra vonatkozó jogszabályi feladatok megvalósulását garantálni lehessen. A Nemzeti Pedagógus Kar működését sem érinti a kötelező kényszerszakszervezet megszűnése, nem érinti továbbá a Kar egyéb feladatainak ellátását, érdek-képviselési és önkormányzati jogszolgáltatásának érvényesítését.

4. A Pedagógusok Szakszervezete rámutat arra, hogy a Nemzeti Pedagógus Kar tekintetében szükséges annak vizsgálata is, sérti-e az érdekképviselések, a szakszervezetek alapításához való jogot, illetőleg ellehetetleníti-e más érdekképviselések, így a szakszervezetek tevékenységét.

(Folytatás a 4. oldalon)

BOJKOTTRA SZÓLÍT FEL A PSZ

(Folytatás a 3. oldalról)

4.1. A Pedagógusok Szakszervezete szerint igen, mivel a Nemzeti Pedagógus Kar jogosítványait a jogalkotó úgy fogalmazta meg, hogy tevékenysége „feleslegessé tegye” minden más egyesülés és civil szervezet alapítását. A Kar általános véleményezési jogot kapott. Ebből az következik, hogy a véleményezési joga kiterjed azokra a kérdésekre is, amelyeket hagyományosan a munkavállalói érdek-képviselői szervezetek, a szakszervezetek látnak el. Ezt világossá teszi az rendelkezés is, miszerint „a Kar szakmai-érdek-képviselői tevékenysége során a reprezentatív szakszervezetekkel együttműködik, és tiszteletben tartja a szakszervezeteknek a Munka törvénykönyve és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény által biztosított jogait”.

4.2. Ezzel szemben a Nemzeti Pedagógus Kar jogosítványai minden kérdésre kiterjednek. Így a véleményt kérő vagy a véleményt elfogadó szervezetre, vezetőre, Kormányra, miniszterre van bízva, hogy melyik az a vélemény, amelyre alapozva meghozza a döntését. Sérül a szakszervezet jogosítványa akkor, ha a Kar az élet- és munkakörülményekre vonatkozó kérdésekben is állást foglal.

A véleménynyilvánítás korlátozása

Az Alkotmánybíróság előtt támadott rendelkezések korlátozzák a Kar tagjainak az információk továbbításához való jogát. E korlátozás indoka a Kar működéséből, jogosítványaiból nem vezethető le, de ezek a korlátozások félelmet kelthetnek a szakszervezeti tagokban, hiszen adott esetben mérlegelniük kell, hogy amikor mint szakszervezeti tagok járnak el, sértik-e a kari tagsági kötelezettségüket. A Nemzeti Pedagógus Kar tekintetében nincs olyan védeni való érték, amely megalapozná az információkhoz való hozzájutás, az információk továbbításához való jog korlátozását.

Budapest, 2013. december 14.

Pedagógusok Szakszervezete
XXII. Kongresszusa

STRATÉGIA VOLT A RÖVID HATÁRIDŐ?

Köznevelés-fejlesztési elvek szemben a magyar valósággal

A magyar közoktatás jövőjét évekre meghatározó Köznevelés-fejlesztési stratégiát az illetékes tárca december 21-én délután küldte ki véleményezésre a szakmai és civil szervezeteknek január 3-i visszaküldési határidővel. Ám nemcsak a karácsonyi és újévi ünnepekkel megspékelt rövid határidő – amit a nagy felháborodást észlelve később január 17-re változtatott az Emmi –, de magának a stratégiának a tartalma is kiverte a biztosítékot a szakszervezeteknél és a szakmai szervezeteknél. A Pedagógusok Szakszervezete állásfoglalásban követelte, hogy a kormány ne tárgyalja meg a stratégiát, és minél előbb induljon valóságos egyeztetés és vita arról, miképpen kell helyrehozni mindazt, amit a kormány és a parlament az elmúlt három évben az oktatás rendszerének átalakítása során elrontott. Az állásfoglalást alább közöljük.

A Pedagógusok Szakszervezete állásfoglalása az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelés-fejlesztési stratégiájáról

A Pedagógusok Szakszervezete számára elfogadhatatlan, hogy egy olyan horderejű – elvileg egy egész ágazat sorsát hosszú távra megalapozó – anyagot, mint amilyen a „Köznevelés-fejlesztési stratégia”, december 21-én délután, a karácsonyi és az újévi ünnepek előtt küldték meg véleményeztetés céljából január 3-i visszaküldési határidővel. Feltételezhetően az érintettek határozott tiltakozása vezetett oda, hogy végül is a visszaküldési határidőt január 17-éig meghosszabbították. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a Minisztériumot valójában nem érdekli a köznevelésben érdekelt szakszervezetek véleménye. Egy ágazat működését hosszabb távra meghatározó anyag előkészítésénél ugyanis nem utólagos véleménykérésre, hanem a vélemények előzetes beszerzésére, értékelésére, azok egyeztetésére van szükség. A végleges dokumentum elkészítése csak ezt követően történhet meg.

Csak néhány „kibeszéletlen” probléma:

- A Pedagógusok Szakszervezete – mint ahogyan azt már többször is leírta – nem tartja elfogadhatónak a köznevelés államosítását, az állami intézményfenntartó jelenlegi felépítését, szerkezetét. Nem tartja elfogadhatónak a köznevelési intézmények beolvasztását egy hivatali rendszerbe, és azt a megoldást sem, amely megfosztja ezeket az intézményeket a bér-gazdálkodás és a költségvetési gazdálkodás jogától.
- A szakképzés rendszerének átalakítása nem szolgálja a jól képzett szakemberek munkaerőpiacra kerülését. A szakiskolai oktatás, a HÍD-program ellentétes a fenntartható fejlődéssel.
- A pedagógiai szakszolgálatok rendszere nem működik, a gyermekek, a tanulók hosszú hónapokig nem jutnak el a vizsgálatokra.
- A Pedagógusok Szakszervezete többször kifejtette azt is, hogy elfogadhatatlan számára az óralátogatásra épülő tanfelügyeleti rendszer, a hatósági jellegű pedagógusminősítési rendszer, a jelenlegi pedagógus-előmeneteli rendszer és nem utolsósorban a kötelező tagság a Nemzeti Pedagógus Karban.

Sajnálatos, hogy a kormány e koncepció elkészítésénél még annyi türelmet sem tanúsított, hogy megvárja az általa kreált Nemzeti Pedagógus Kar felállítását, és legalább formálisan, azon keresztül szerezzék be az egész rendszer működésében érdekelt pedagógusok véleményét. Ez az eljárás jól érzékelteti, a mai oktatásirányításnak esze ágában sincs a valós tényeket feltárni, megismerni, és ehhez a gyakorló szakemberek álláspontját figyelembe venni.

A köznevelés elkészített „stratégiájának” egyetlen valóságos célja van: az önigazolás. A szedett-vedett, összehordott, összefüggéstelen elemzések egyetlen felismerhető célja annak igazolása, hogy a közoktatás rendszerét szét kell verni. Ez már megtörtént, anélkül, hogy a rendszer valóságos hibáit feltárták volna. Egyébként a hibák feltárását ez a koncepció sem teszi meg. A koncepció második, „fejlesztési része” az elkészített – egyébként alkalmazhatatlan és végrehajthatatlan, egymásnak és sokszor önmaguknak is ellentmondó – jogszabályok „magasztalását” foglalja magába. A köznevelésről szóló törvény valóságos hatása még nem mérhető, ideértve különösen a tankönyvpiac államosításának várható gazdasági és szakmai következményeit.

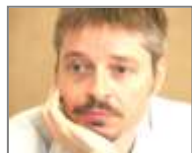
Mindezekre tekintettel a Pedagógusok Szakszervezete határozottan követeli, a „Köznevelés-fejlesztési stratégiát” a kormány ne tárgyalja meg! Induljon valóságos egyeztetés és vita arról, miképpen kell helyrehozni mindazt, amit a kormány és a parlament az elmúlt három évben az oktatás rendszerének átalakítása során elrontott.

A KÖZOKTATÁS NEMZETI MINIMUMÁÉRT

A magyar oktatás, a magyar közoktatás számára hosszú távon alapot adó, biztos bázist teremtő, ugyanakkor a nézetkülönbségeket tudó és elismerő oktatási, oktatásirányítási nemzeti minimum kialakítását, a mindenkori döntéshozó számára kötelező döntés-előkészítő fórumként működő közoktatási kerekasztal felállítását javasolta *Hiller István*. Az MSZP-s politikus, történész, volt oktatási és kulturális miniszter azt mondta, véget kell vetni annak, hogy négy-, esetleg nyolcévenként minden új kormány teljesen nulláról akar felépíteni valamit az oktatásügyben, mert ennek látható, negyed évszázados eredménye az iskola világában a hitehagyottság, a rövid felmérések utáni mély zuhanások, a bizonytalanság eluralkodása, állandósulása. Hiller István javaslatait 2013-ban először lapunk 12. számában tette közzé. Oktatással foglalkozókat, közéleti embereket kértünk arra, reagáljanak a javaslatra.

Kerék-Bárczy Szabolcs,
a Demokratikus Koalíció elnökségi tagja

A gyermekeink és így hazánk jövője is a közoktatási rendszer minőségétől függ. Azt a rendszert tartanám jónak, amelyik (párt)politikai ideológiáktól mentesen neveli, és önálló gondolkodásra, valamint kritikus véleményalkotásra tanítja a fiatalokat. Amelyiknek erkölcsi irányvonala az emberi méltóság feltétel nélküli tisztelete, s amely beleneveli azt az igényt a gyerekekbe, hogy demokráciában, jogállamban akarjanak és tudjanak élni szabadon, mások szabadságát méltánylól, tisztességes magatartással. Fontos, hogy az oktatás segítsen eligazodni a múltban és a jelenben, és felkészítse a felnövő generációkat arra, hogy majdan helyes önértékeléssel tudják formálni a jövőt. A közoktatás feladata az is, hogy a családdal együttműködve segítsen felismerni kinek-kinek a saját képességeit, hogy a legmegfelelőbb pályát tudja választani a fiatal, s így élhessen teljes életet.

Mindehhez az szükséges, hogy a társadalom megbecsülje a tanítókat, tanárokat és az oktatásban dolgozó minden elhivatott embert. Az államnak szabályozó szerepet kell vállalnia, de fel kell szabadítania a kreativitást az oktatókban is. Ehhez fenntartható finanszírozásra és társadalmi megbecsülést nyújtó fizetésekre van szükség. A gyermekeinkkel legtöbb időt töltő, az őket a szülők mellett leginkább befolyásolni képes pedagógusokat dédelgetnünk kell, nem pedig megalázni.

A Nemzeti Együttműködés Rendszere mindannak antitézise, amit fentebb leírtam. Az Orbán-kormány teljességgel szembemegy az általam kívánatosnak tartott közoktatási rendszerrel. Minden intézkedése pártpolitikailag motivált, túlideologizált: ellensége a szabad, kritikus véleményalkotásnak, elfojtja az önálló gondolkodást. A Kikén keresztül vasmarokkal tartja kézben az intézményeket, miközben megalázza a pedagógusokat, és nem képes fenntartható finanszírozást biztosítani. Hiller István tiszteletreméltó javaslata tehát csak azokat tudja közös nevezőre hozni, akik élesen szemben állnak a NER-rel. NER és „nemzeti minimum” kizárják egymást. De már az is nagy szó lenne, ha a NER-

rel egyet nem értő politikai erők megegyeznének egy majdani demokratikus Magyarország közoktatási nemzeti minimumában.

Kerekhokedlik az oktatásról

Trencsényi László
egyetemi docens,
a Magyar Pedagógiai Társaság ügyvezető elnöke

Nem feledek, 2005 körül kérdezhettem az Uránia moziban a választásra készülő pártok oktatáspolitikusait terveikről. A zárókérdés az volt: lesz-e egyszer kétharmados oktatási törvény? A rendszerváltás idején szervekedő, majd elhaló Gyermekérdekek Magyarországi Fórumának akkor már hervadó kérdésfeltevése volt ez. Harcias „nem” volt a válasz minden oldalról. S aztán először nem lett, ami nem lett, majd lett, ami lett.

Volt OKNT is, mindig olyan, amilyen, de vitathatatlan legitimitással. Ma nincs. Ugyan néhány „törzstag” – így a Tanosz elnöke is – fogadkozott, hogy civil módra, mint egy klubot összehívja és működteti majd. Nem talált visszhangra.

Az ún. köznevelési törvény bevezetése után a Hálózat a Tanszabadságért lépett fel az Agóra Oktatási Kerekasztal érdekében. Széles társadalmi összefogást ígért, erre számított. Létrejött százvalahány fővel, dolgoztak az aktivisták, köztük demokratikus pártok oktatáspolitikusai, majd a zárónyilatkozat végaszavazásánál voltunk vagy húszan.

Közben a HAT is tárgyalóasztalhoz ültette (vigyázva arra, hogy kezdeményezése valahogy össze ne olvadjon a saját kezdeményezései Agóra munkájával) a demokratikus pártokat. Volt is valami egyeztetésképe, kedves kis kommunikéivel. Más asztalokhoz is szívesen odaülök, ha hívnak, nagyokat veszekszünk egy-egy mondat egy-egy szaván, aztán barátságosan hazatérünk. Újra meg újra felmerül alternatív OKNT életre hívása – a tervezésnél el is alszik a dolog.

Az utcai „kerekasztalokon” – tüntetésekben – maroknyi jó barát gyözködi egymást, amiről úgyis minden jelenlévő tud: ezt az oktatáspolitikát le kell váltani, mert felperzselt földet hagy maga után. Aztán széjjel széledünk – kicsit csalódottan. Ha még X el-

jött volna, vagy Y, akkor már sokan lettünk volna... Nem lettünk sose sokan.

Átok a szakmai közéleten?

A demokratikus – humanisztikus, gyermekközpontú, esélyteremtő, méltányos – oktatáspolitikai tudós és elhivatott szakembereit csak egyetlen dolog kényszerítheti tárgyalóasztalhoz: diákok, szülők és pedagógusok kritikus tömege... Addig nem kerek az asztal. Felállni a tetejére és kikiabálni a véleményünket (poszt)modern Oszlopos Simeonként. Ennyire futja.

Trencsényi László, a Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma, a HAT, az Agóra (stb.) alapítója.

Hiller István javaslatai

- A demokratikus közélet az oktatáspolitikában egyfajta minimumprogramot fogadjon el.
- A járás, mint a tanügyigazgatás legfontosabb egységének bevezetése, megtartása.
- A járás vezetőjét demokratikus úton válasszák, ilyen értelemben a járás az önkormányzatiság szilárd és új egysége lehet a tanügyigazgatásban.
- A Klebelsberg Intézményfenntartó Központot a magyar oktatáspolitikai ne alkalmazzák, mert nem irányít, nem szolgáltat, hanem folyamatosan energiát és pénzt von el az oktatásügyből.
- Erős oktatási hivatal legyen, ami a magyar oktatásügy elemeit összefogja, meghatározó szerepet visz a színvonal mérésében, a mérésértékelésben, a kontrollban, az ellenőrzésben, az adminisztratív feladatokban.
- A pedagógusok, illetve a közoktatásban dolgozók bérezését központilag bonyolítsa le az állam.
- A pedagógus-életpályamodell maradjon, de a közoktatásban dolgozók javadalmazására olyan rendszert kell kidolgozni, amely a minőségi munkát jobban megbecsüli, és a minőségre jobban ösztönöz.
- A helyi tapasztalatokat, legyen az pedagógiai vagy önkormányzati, nagyobb esélyhez kell juttatni.
- Hozzunk létre olyan közoktatási kerekasztalt, amely a mindenkori döntéshozó számára kötelező előkészítő fórum lenne.

Millei Ilona

EGYENTANKÖNYV, KÉT VÁLASZTÁS

Amin már 1972-ben a Kádár-rendszer is túljutott

Mindössze két tankönyv közül választhatnak ezentúl évfolyamonként és tantárgyanként a pedagógusok, és a döntésükkel a fenntartónak is egyet kell értenie. *Hoffmann Rózsa* szerint így érhető el, hogy az ország minden diákja ugyanolyan magas színvonalú oktatásban részesüljön. Az országgyűlési képviselők december 17-én jóváhagyták a tankönyvterjesztés átalakítására vonatkozó kormányzati előterjesztést. Az ellenzéki frakciók mellett két fideszes politikus, az oktatási bizottságot vezető *Pokorni Zoltán* és *Bencsik János* is nemmel szavazott.

Erdemei elismerése mellett agyonvert tankönyvpiac

A kormány célja, hogy az állam minden fontos területen nagyobb szerepet vállaljon, ennek jegyében kerülhet döntően állami feladatba a tankönyvellátás – mondta *Hoffman Rózsa* oktatási államtitkár az erről szóló törvényjavaslat ismertetésekor.

A KDNP-s politikus kiemelte, az elmúlt években az iskolák tankönyvválasztását egyre kevésbé szakmai szempontok, mint inkább a különböző kiadók „üzleti és marketingfogásai” kezdték irányítani. Közölte, az állami beavatkozással évfolyamonként és tantárgyanként ötszázról kettőre csökkennek az elérhető tankönyvek fajtái, amivel elérhető, hogy az ország minden diákja ugyanolyan magas színvonalú oktatásban részesüljön, és ahhoz megfelelő minőségű tankönyveket is kapjon. Az oktatási államtitkár szólt arról is, hogy a tankönyvterjesztési átalakításokat fokozatosan, felmenő rendszerben vezetnek be az oktatásban, az ingyenes tankönyvek rendszerének feltételei pedig változatlanok maradnak.

Hiller István szocialista képviselő a tankönyvpiac agyonverésének nevezte a kabinet lépését. „Ez egy kivégzés” – fogalmazott a volt oktatási miniszter hozzátéve: a szakmai egyeztetés elmaradásán már nem is csodálkozik, mert szerinte a „hóhér a legkritikább esetben tárgyal áldozataival”. Véleményét a vita előtt az ATV-ben így fogalmazta meg: érdemei elismerése mellett, most verik agyon a tankönyvpiacot. Ezen a Kádár-rendszer már 1972-ben túljutott.

Az Együtt-PM Szövetség időközben jelezte, *Áder János* köztársasági elnöktől kéri, hogy vétózza meg a törvényt.

A szavazás után a közoktatásért felelős államtitkár reagált a kritikákra. Azt mondta: magas minőségű, az oktatást segítő tankönyvkiadási rendszert dolgoztak ki. „Mi a szülőknek és a családoknak akarunk kedvezni, a kevesebb választék alacsonyabb árakat is eredményez, mi több, ha kevesebb a tankönyv, és az állam gondoskodik ezeknek a színvonaláról, akkor meg tudjuk oldani azt a fajta esélyegyenlőséget, amely régi vágya a társadalomnak.” Az államtitkár szerint az sem kizárt, hogy kártérítést fizet-

nek majd azoknak a kiadóknak, amelyek rosszul járnak az átalakítás miatt, ezt azonban még vizsgálja a szaktárca.

Az állam teljes körű felelőssége kontra 16 milliárd

A törvény értelmében 2014. január 1-jétől megszűnik a piaci elvekre épülő tankönyvellátás, helyette „az állam teljes körű felelősségére épülő” rendszert vezetnek be. A tankönyvek fejlesztéséért és kiadásáért egy állami szerv felel majd, a kötetek megrendelése, beszerzése és az iskolákba történő eljuttatása a Könyvtárellátó (Kello) feladata lesz. A törvény indoklása számtalanszor említi negatív kontextusban a tankönyvellátás eddigi piaci viszonyait és szereplőit, amelyek „kiadói marketingmechanizmusok széles tárházával” befolyásolják az iskolák tankönyvválasztását, minél magasabb profit megszerzésére törekcszenek, és amelyek „funkciózavarai ellátási nehézségeket okozhatnak”.

Az ideai tankönyvellátásban valóban jelentős fennakadások voltak, ám ezt nem a piaci viszonyok okozták, hanem az, hogy az ideai tanévtől államosították a tankönyvterjesztést, és az összes tankönyvet a Kellónak kellett (volna) kiszállítania az iskolákba. Az iskolák jelentős részében októberre sem érkeztek meg a tankönyvek, több száz diák tankönyvcsomagja a mai napig hiányos. Ilyen késedelemre korábban nem volt példa.

Egy évi 16 milliárd forint forgalmú, biztos piacról van szó, hiszen a tankönyvekre a diákoknak minden évben szükségük van. Jelenleg mintegy 50 kiadónak van rendelhető tankönyve, a tankönyvjegyzékben több mint ötezer kötet szerepel.

Ámítás, hogy az egyentankönyvekkel megszűnik a gyerekek közötti különbség

Galló Istvánné, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke szerint a kiadók érdekeltek voltak kiadványaik fejlesztésében: minél jobb és olcsóbb volt egy tankönyv, annál inkább azt rendelték a pedagógusok. Mint mondta: a kör most bezárul: az államosított iskoláknak előírt egyetlen központi tanterv

mellé bevezetik az egyentankönyvet is, amelyet az állam fejleszt, ad ki és forgalmaz. Úgy vélte: a választék szűkítése súlyosan csorbítja a pedagógusok módszertani szabadságát, a szakfelügyelők pedig ezentúl azt ellenőrzik majd, az állam által előírtakat hűen adják-e le a pedagógusok. Szerinte ámítás, hogy az egyentankönyvekkel megszűnik a gyerekek közötti különbség. Úgy fogalmazott: „Nem attól lesz esélyegyenlőség, hogy október 26-án minden ötödik osztályos a János vitéz ugyanazon sorait tanulja. A gyerekek nem egyformák, nem lehet őket ugyanúgy oktatni. Csupán az első osztályosok olvasástanítására ötféle módszer létezik. A széles tankönyvválaszték eddig épp arra adott lehetőséget a pedagógusoknak, hogy az adott osztály számára legmegfelelőbb tankönyveket válasszathassák ki.

Miklósi László, a Történelemtanárok Egyletének elnöke szerint a cél a kerettantervben kitüntetett értékrendként megjelenített hazafiság, nemzeti öntudat és áldozatvállalás erőteljesebb megjelenítése, ez pedig tovább csökkenti a pedagógusok már így is igen szűk mozgásterét. – Ez az eddigi szellemi értékek kidobását is jelenti, a pedagógiát pedig pusztá betanítási tevékenységgé degradálja – fogalmazott. Hangsúlyozta: tévedés azt hinni, hogy ezzel átnevelhetőek lesznek a diákok, hiszen értékrendjük alakulásában elsősorban a család, a kortárs csoportok, a média és csak sokadikként az iskola a meghatározó.

A kiadókat érzékenyen érinti az új törvény, *Szarvas-Ballér Judit*, a Tankönyves Vállalkozók Országos Testületének (TVOT) elnöke szerint többen akár perre is mehetnek. A tankönyvek fejlesztésére és az akkreditációs eljárásokra ugyanis milliárdok költöttek, és még a napokban is kaptak öt évre szóló engedélyt, de a törvény alapján úgy tűnik, a jövőben ezek a könyvek nem lesznek rendelhetőek. A kiadók többsége hosszú távon valószínűleg lehúzhatja a rolót. A törvény megszünteti a TVOT-t is. A nyomdák és a kiadók is tiltakoztak a tankönyvellátás államosítása ellen. A Nyomda és Papíripari Szövetség szerint 25 cég húzhatja le a rolót.

PL-összeállítás

ÁTVETTE AZ ÁLLAM A TANKÖNYVELLÁTÁSI RENDSZERT

Új alapokra helyezte a kormány a tankönyvellátást, illetve a minőségi ellenőrzést a feladatok újrafelosztásával és a Nemzeti Tankönyvtanács felállításával. A Magyar Közlöny december 29-i számában megjelent törvény értelmében ezután az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet felel majd a tankönyvfejlesztésért, a Könyvtárellátó Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft. pedig a beszerzésért és az ellátásért. Az iskolák a következő tanévben már központi jegyzékből választhatnak tankönyvet diákjaik számára.

A tankönyvellátást az új, december 17-én elfogadott jogszabály értelmében már január 1-jétől állami feladatként határozzák meg. A törvény alapján ezzel a piaci alapokra épülő tankönyvellátás megszűnik, a jövőben minden felelősség az államra hárul majd.

Az egyik legnagyobb újdonság a Nemzeti Tankönyvtanács felállítása, amely 13 tagot számlál. A vidékfejlesztésért felelős miniszter, a szak- és felnőttképzésért felelős miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Rektori Konferencia, a Nemzeti Pedagógus Kar és az Országos Nemzetiségi Tanács egy-egy tagot delegál majd a testületbe, további hat tagot nevez ki személyes hatáskörében az oktatásért felelős miniszter, az elnököt pedig a testületbe delegáltak maguk közül választják majd ki. Feladatuk a tantervek tartalmának ellenőrzése, a fejlesztés felügyelete, az ellátás helyzetének figyelemmel követése lesz majd. Ezenfelül ellenőrizni fogják a tankönyv kínálatot is, illetve éves tankönyvfejlesztési terveket állítanak össze. Emellett részt vesznek majd a tankönyvvé nyilvánítás folyamatában is.

Garantált színvonalat ígérnek

A tankönyvellátásért közvetlenül a Könyvtárellátó Kft. fog felelni, amelynek feladata lesz, hogy megfelelő számban megrendelje, beszeresse és eljuttassa az iskolákba a könyveket, ideértve a két tan-

nyelvű és speciális nevelési igényű tanulók számára készült tankönyveket is. A szakképzési tankönyvek előállításának feladata az Oktatókutató és Fejlesztő Intézetre hárul.

Megváltozik a tankönyvvé nyilvánítás folyamata is, a pontos eljárást miniszteri rendeletben határozzák meg. Ez alapján január 1-jét követően csak azok a kiadványok minősülnek majd tankönyvnek, melyeket az oktatásért felelős miniszter kiválasztott egy nyilvános pályázati eljárás során, vagy az ő kezdeményezésére fejlesztettek ki. A tankönyvek forgalomba hozatala nyomtatott formában vagy elektronikus adathordozón történik majd. Az iskolák egy pontosan vezetett tankönyvjegyzékből választhatják majd ki, hogy az első és a nyolcadik osztályok között évfolyamonként és tantárgyanként melyik könyvet kívánják felhasználni az oktatás során. A jegyzék összeállítását a Nemzeti Tankönyvtanács végzi.

A kormány indoklása szerint a tankönyvellátási rendszer átfogó reformja azért vált szükségessé, mert a korábbi rendszerben elsősorban arra törekedtek a részt vevő szervezetek, hogy minél nagyobb profitra tegyenek szert. Az új szabályok szerint működő ellátási rendszer ugyanakkor véget vet a versengésnek, ezzel egyrészt garantálja a tankönyvek színvonalát és rendelkezésre állását, miközben a pályázati eljárások révén a magánkézben lévő kiadványokat sem zárja ki a fejlesztésből.

Forrás: Edupress

Szüdi János

TANKÖNYVCSATA

Az lett volna a csoda, ha nem úgy zajlik le a tankönyvcsata, ahogy az lezajlott. 2013. december 16-án a kormány – egyeztetés és hatástanulmány nélkül – benyújtotta az Országgyűlésnek a tankönyvpiacot megszüntető törvényjavaslatot, amelyet az Országgyűlés azonnal napirendre is tűzött, három órát biztosítva a módosító indítványok benyújtásához. Az illetékes bizottság aznap meg is tárgyalta a módosító indítványokat. December 17-én a törvényjavaslatot az Országgyűlés el is fogadta. A „haditüdősítő” nehéz helyzetben van, mivel a csatátéren csak az egyik fél, az állam jelenhet meg, s hadüzenet nélkül szétverte a tankönyvpiacot, megkaparintva az évi több mint 15 milliárdos üzletet. A tankönyvkiadók – ha éberek – az Országgyűlés honlapjáról, ha kevésbé, akkor a Magyar Közlönyből értesülhetnek arról, hogy számukra záróra. Az, hogy mi lesz a tankönyvkiadásban foglalkoztatottakkal, nem érdekelt az Országgyűlésben senkit.

2014. január 1-jétől minden a helyére kerül. Az állam az állami tantervekhez fejleszti a tankönyveket, amelyeket jóváhagy, előállít és forgalmaz. A szakmailag önálló iskola pedig a tantárgyanként engedélyezett két tankönyv közül kiválasztja azt, amelyet az állam által kiadott egyetlen tanterv mellett alkalmazni kíván. A szakmailag megbecsült, anyagilag megvásárolt pedagógus – a tanterv és a tankönyv alapján – legyártja az állam által előírt óravázlatokat, értékeli azok végrehajtását, és várja az állami szakfelügyeletet, hogy ellenőrizze, megértette-e, mit kíván az állam, s jól befűtöztette-e a tanulókkal azt, amit az állam előírt.

A jogállam sem sérülhetett tovább. Nincs különleges felhatalmazása a kormánynak a rendeleti szabályozásra. Formailag ezért minden rendben. Az Országgyűlés fogadja el a kormány által elkészített törvényeket, a képviselő részt vehet a törvényalkotás folyamatában. Ő nyomhatja meg a gombot. Több feladata a kivételes sürgősségi eljárásban nincs. A javaslat megértéséhez nem áll rendelkezésére idő. Az összevont általános és részletes vita az érdemi hozzászóláshoz, a tárgyaláshoz nem nyújt keretet. A kormány biztosra megy. A benyújtott szöveg elfogadását semmi nem veszélyeztetheti. Ráadásul a kormány ebben az ügyben nagylelkű volt. A kialakult szokással ellentétben ez a törvény nem a kihirdetését követő napon, hanem 2014. január 1-jén lép hatályba. Kell is ez a néhány nap a felkészüléshez, hiszen a törvény alapjaiban változtatja meg a tankönyvellátás rendszerét. A jövő év első napjáig minden érdekeltnek alkalmazkodnia kell az új helyzethez.

A törvény 2014. március 31. napjával megszünteti a Tankönyves Vállalkozók Országos Testületét, amely ez idáig ellátta a tankönyvkiadásban érdekeltet képviseletét. Azt a testületet, amely az egyesülési törvény alapján jött létre az érintettek döntése alapján, s amelyet 2001-ben az Országgyűlés köztestületnek ismert el. Ez az Országgyűlés azonban megtiltotta – a törvény rendelkezései alapján márciusig kötelezően összehívott – közgyűlésnek, hogy a továbbműködés bármilyen formájáról döntsön, megsértve ezzel az érintettek egyesülési jogát.

A kormány kiadhatja győzelmi jelentését: „Csapatunk a közoktatásban mindent szétverték, amit csak lehetett. Az államosítás 2013. december 17-én véget ért.”

(A cikk a Népszava 2013. december 18-i számában jelent meg.)

MEGFIGYELT KÖZOKTATÁS

A miniszter dönti el, ki kaphat több fizetést a tanárok közül

Nyilvánosak a tanfelügyeleti rendszerrel és a pedagógusok minősítésével összefüggő első dokumentumok – jelentette be a köznevelési államtitkár december 13-án. Hoffmann Rózsa hangsúlyozta: a köznevelés megújításának fontos állomásához érkeztek a tanfelügyeleti rendszer és a minősítés jövő évi indulásával. A tanfelügyelet három területre irányul majd; figyeli a pedagógusok munkáját, az intézményt, valamint ellenőrzi az iskola vezetőjét. Az eredmények pedig nyilvános adatok lesznek. Jelezte, hogy kísérleti program keretében 700 pedagógust már ellenőriztek és értékelték. Az illetékes miniszter döntheti el, hogy ki mehessen a tanárok közül a magasabb fizetési besorolást jelentő minősítő vizsgákra.

Szeptember elsejével minden tanárt automatikusan a Pedagógus I. életpálya-kategóriába sorolt az állam, függetlenül attól, mióta vannak a pályán. Rajtuk kívül csak azok a tanárok jártak rosszabbul, akik még nincsenek két éve a pályán: ők gyakornoknak számítanak, annak megfelelő fizetéssel. A II. kategóriába leg hamarabb 2015-ben lehet átkerülni.

A portfólió csínja-bínja

Ha feljebb akarnak lépni a pedagógusok, hosszadalmas minősítő vizsgákra kell átesniük. A vizsgákra jelentkezés előtt az Oktatási Hivatal tájékoztató anyaga szerint „érdemes átnézni a köznevelési törvény kapcsolódó részeit, a minősítési rendszerrel szóló kormányrendeletet, a Nemzeti alaptantervet, illetve a tanári felkészítés követelményeiről, az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről, illetve az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló rendeleteket”. A www.oktatas.hu oldalon a részleteket teljes mértékben megismerhetik. A jelentkezést a gyakornokok esetében az intézményvezető végzi el, ő regisztrálja a két gyakornoki év lejártá előtt egy hónappal a megfelelő felületen a delikvenst, akinek a mentora segítségével összeállított e-portfólióját is fel kell töltenie az erre a célra létrehozott felületre. A portfóliót (amely a szakmai önéletrajzot, tíz tanóra „kidolgozott és utólagos reflexiókkal ellátott” óratervét, a szakmai életút értékelését, önálló alkotói, művészeti tevékenységek bemutatását, dokumentumait, a pedagógust foglalkoztató intézmény környezetének bemutatását, a pedagógus szakmai és egyéb tevékenységének bemutatását és dokumentumait tartalmazza) a bizottság értékeli.

A miniszter dönt az előbbre lépéskről

A portfóliótól a II. kategóriába pályázó tanárok sem szabadulnak meg. Nekik a minősítő vizsgákra minden év március 31-ig lehet jelentkezni, illetve addig kell feltölteni a portfóliójukat a megfelelő helyre. „Arról, hogy a jelentkezők közül ki

vehet részt az adott évben a minősítési eljárásban, a miniszter dönt – a tanár és az intézményvezető május 31-ig kap értesítést, hogy a pedagógus bekerült-e az úgynevezett minősítési tervbe. A már feltöltött e-portfóliót csak abban az esetben lehet módosítani, ha a jelentkezés és a portfólióvédés között több mint hat hónap telik el.”

A portfólió feltöltésére szolgáló honlap a portál információi szerint még nincs kidolgozva. Sietségre azonban semmi ok nincs, hiszen a vonatkozó előírások értelmében Pedagógus II. kategóriába leg hamarabb is 2015. január elejétől sorolják át a tanárokat.

Miből áll a minősítő vizsga?

A minősítő vizsgához tartozik egy óralátogatás is a minősítést végző szervezettől, amelyet egy, a vizsgára jelentkező tanárral azonos szakképzettségű szakértő végez el előzetes egyeztetés után. A régi nevén tanfelügyelőnek hívott szakértő akár a diákok füzetébe is bele nézhet. Amennyiben az illetékes miniszter engedi a minősítésre jelentkező tanárt vizsgálni, a jelentkezőnek a minősítő grémiumnak a portfóliója alapján egy 15 perces prezentációt kell tartania. Ezután a bizottság kérdéseire is választ kell adnia. A jelentkező értékelésébe a portfólió minősége, annak megvédése, valamint „az intézményi önértékelés a pedagógusra vonatkozó részei, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során látogatott foglalkozások tapasztalatai, értékelései, valamint az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés összegző értékelése” számítódnak bele.

Amennyiben az itt felállított léce megugorja a jelentkező, akkor a következő év január 1-jétől automatikusan a magasabb fizetési kategóriába sorolják át.

Hoffmann: az iskolák sikereesebbek lehetnek a tanfelügyeleti rendszerrel

A rendszer célja, hogy az iskolák munkája eredményesebb, színvonalasabb, sikere-

sebb legyen – mondta Hoffmann Rózsa, köznevelési államtitkár. 1985 óta úgy működik az iskolarendszer, hogy nincs benne rendszeres, külső szakmai ellenőrzés. A tanfelügyelet három területre irányul majd: az egyes pedagógusok munkáját értékeli azonos szempontok szerint, fenntartótól függetlenül, az iskola vezetőjét ellenőrzik, és magát az intézményt is értékeli majd. Reális, szakmai alapokon nyugvó véleményt kaphat így az ország minden polgára, ezek az eredmények nyilvános adatok lesznek, és a pedagógusok előmenetelét is segítik majd. Hoffmann szerint óriási különbség a mostani rendszer és a korábbi szakfelügyelet között, hogy ide csak kiválasztott és a feladatra alaposan képzett, vizsgán megfelelt, kiváló pedagógusok mehetnek el.

Míg a régi szakfelügyelet a szaktárgyi módszertani megfelelést vizsgálta, addig most a pedagógiai munka teljességét, az általános tanári munkát, szorgalmat, felkészültséget, attitűdöt, fejlődőképességet vizsgálják – tette hozzá.

Mit tehet a bukott tanár?

Hoffmann Rózsa elmondta, a minősítésnek két lehetősége lehet; Hoffman Rózsa úgy vélte, nagy részben a minősített kategóriába fog kerülni a legtöbb pedagógus, akik aztán továbbléphetnek a pedagógus-életpálya ranglétráján. Aki nem szerepel jól, vagyis a minősítőbizottság nem tartja alkalmasnak, az nem felelt meg, ám két év múlva megismételheti a vizsgát. Ha akkor sem felelt meg, a törvény erejénél fogva 15 napon belül megszűnik az állása – húzta alá a politikus, hozzáfűzve: ma nincs olyan objektív mutató mérce, amely valóságosan, objektíven, szakmai alapokon állva azt tudná mondani egy iskoláról, hogy kiváló vagy gyenge.

Ebből sok sérelem és félreértés származik, így a tanfelügyelet ahhoz is segítséget fog nyújtani, hogy az iskolákról valós képet nyújtson az irányításnak és a fenntartásnak – fogalmazott Hoffmann Rózsa.

PL-összeállítás

HOFFMANN RÓZSA ELÉGEDETT

Változásokat a tankönyvellátás és a Klik feladatellátási területén terveznek

Évértékelő interjút adott *Hoffmann Rózsa* közoktatási államtitkár december 27-én az MTI-nek. Ebben többek között arról beszélt, összességében elégedett az elmúlt három és fél évben a köznevelés megújításáért végzett munkával, folytatódik a pedagógusbérek emelése, az ehhez szükséges források rendelkezésre állnak. Elmondta, hogy az eddigi tapasztalatok alapján változtatásokat terveznek a tankönyvellátás és a Klik feladatellátási területén.

Hoffmann Rózsa azt mondta, összességében elégedett az elmúlt három és fél évben a köznevelés megújításáért végzett munkával. A köznevelési államtitkár kiemelte: a vállalt feladatok oroszlánrészét megkezdték, illetve befejezték, a hiányzó néhány intézkedés kidolgozásához pedig már hozzáfogtak. Hozzátette: néhány éven belül a törvényben és rendeletben rögzített változtatásoktól joggal várható az iskolarendszer teljesítményének javulása.

Az átalakítás hét év múlva lesz érzékelhető?

Kitért arra is, hogy a 2012-ben, a köznevelés átfogó megújítása előtt, 15 éves gyermekeken végzett PISA-felmérés eredményének nyilvánosságra kerülésekor átnézett nemzetközi gyakorlat ismét arról győzte meg, hogy a meghozott magyarországi intézkedések rendszerbe illeszkednek, és együttes hatásuk más országokhoz hasonlóan néhány év múlva bizonyítottan javulást fog hozni. Megjegyezte, Lengyelországban 1999-ben hajtottak végre jelentős oktatási reformot, ennek pozitív hatása első ízben a 2006-os PISA-mérésekben mutatkozott meg. Mint mondta, nagyjából ennyi időre van szüksége a magyar köznevelésnek is ahhoz, hogy az átalakítás hatásai ne csak érzékelhetővé, de mérhetővé is váljanak.

A béremeléstől a kollektív szerződésig

Hoffmann Rózsa a köznevelési rendszer teljes megújítása fontos elemének nevezte a kormány pedagóguspolitikáját. Mint mondta, az új előmeneteli rendszer nemcsak nagyobb anyagi megbecsültséget jelent, hanem igazságosabbá, biztonságosabbá és kiszámíthatóvá is tette a pályát. Tapasztalatai szerint a közvélemény és a pedagógustársadalom túlnyomó többsége pozitívan értékeli az életpályamodell bevezetését. Kiemelte: a jól megbecsült pedagógusok és a jó minőségű pedagógiai munka a legfontosabb garanciája annak, hogy az iskolák teljesítménye javuljon. Kifejtette: a béremelés jövőre 150 milliárd forinttal sze-

reper a költségvetésben, és a minimálbérhez kapcsolódva januárban szintén több ezer forinttal nőnek majd a pedagógusok, mivel – az országban egyedülálló módon – a pedagógusok fizetésének értékállóságát törvény garantálja. Hozzátette: az elkövetkező négy évben a pedagógusok további, a jogszabályban meghatározott mértékű béremelést kapnak. Emlékeztetett: a hat pedagógus-szakszervezet közül ötten szorosan együttműködnek, számos javaslatukat befogadták különböző jogszabályokba. Novemberben a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) és a szakma reprezentatív érdekvédelmi szervezete, a Pedagógusok Szakszervezete megkötötte azt a kollektív szerződést, amely mintegy 120 ezer pedagógust érint.

Az alapfokú művészeti oktatás átfogó megújításával nem volt még lehetőség érdemben foglalkozni, és az érettségi reformja is előkészületi szakaszban van – jegyezte meg azzal kapcsolatban, hogy hol van hiányzete.

Nemzeti Pedagógus Kar államtitkári szemmel

Hoffmann Rózsa a Nemzeti Pedagógus Karról szólva elmondta, bízik benne, hogy a pedagógustársadalom legtekintélyesebb tagjai kapnak és vállalnak benne tisztséget. Ez hozzásegítheti ahhoz „a tanári céhet”, hogy nőjön a tekintélye a pedagógusszakmánál. Jelenleg számos pedagógusszervezet van, de nem tudni, hogy milyen arányban képviselik az adott hivatáskört – jegyezte meg az államtitkár. Hozzátette: a kar élére információi szerint még nincs jelölt, de az előkészítés megfelelő ütemben halad, és április 30-ig de facto is létrejön az új szervezet. A kar a mindenkor köznevelésért felelős miniszter legfőbb támasza lesz, javaslatokat, véleményt, együttműködést és kritikát várnak és elfogadnak tőle – jelezte.

Többletforrásra van szükség az oktatásban

Arról, hogy többet kellene költeni az oktatásra, vagy a lengyel példa alapján csökkentett forrásokkal, a hatékonyság

növelésével is lehet eredményeket elérni, úgy vélekedett: azt is nézni kell, hogy a GDP-arányos ráfordításokkal honnan hová jutnak el. Talán nem a legjobb nézőpont azt vizsgálni, hogy más államokban a GDP hány százalékát költik oktatásra. Ha jelentős változásokat akarnak elérni az iskolarendszerben, akkor többletforrásra van szükség, komoly átalakítás pénz nélkül nem hajtható végre – jelentette ki.

Az államtitkár szerint Magyarországon az elmúlt évtizedben a köznevelés állandó forráshiánnyal küszködött, emlékeztetett rá, hogy az előző kormány által az iskolafenntartó önkormányzatoknak folyósított normatív támogatás a kiadások felét sem fedezte, ez idézte elő azokat a különbségeket, amelyeket az állami fenntartásba vétel egyenlített ki. Elő kell teremteni a forrásokat a tanfelügyelet, a minősítési rendszer, a szaktanácsadói hálózat megbízható működtetésére is. Ezek azok a segítő-támogató rendszerek, amelyek a nevelő-oktató munka minőségjavító kontrollját biztosítják. A pedagógusok, az intézményvezetők és az iskolák egységes szempontok szerinti szakmai értékelése megteremti a lehetőséget arra, hogy a szülők ne szóbeszéd alapján, hanem a valós szakmai teljesítményt megismerve alkossanak képet egy adott iskoláról.

Racionalizálni akarják a Klik működését

Arra a kérdésre, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ feladatköre megváltozik-e, azt felelte: a központ működését racionalizálni kell, ami hosszabb folyamat lesz. Hozzátette: januárban a fenntartói feladatok állami átvételéhez centralizált intézményre volt szükség. Egyéves működés után a megyei központok megerősítésével el kell mozdulni a decentralizáció felé. A változások időpontja nagymértékben függ attól, hogy milyen léptékű módosításokat hajtanak végre. Hangsúlyozta: a Klikről és a Nemzeti Pedagógus Kar tagjaitól is várja a konkrét javaslatokat. Érdemben várhatóan januártól foglalkozik majd ezzel a témával.

(Folytatás a 10. oldalon)

PEDAGÓGUSCSALOGATÓ

Az emelt bért februárban kapják a tanárok először

Az illetményalapot biztosító mindenkori minimálbér emelkedése miatt a pedagógusok bére átlagosan 8-9 ezer forinttal emelkedik január 1-jétől – mondta el az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelésért felelős államtitkára január 6-i, bicskei sajtótájékoztatóján. A pedagógusok az emelt bért februárban kapják meg először.

Hoffmann Rózsa közölte, hogy az év elejétől az eddigi 98 ezer forintról 101 500 forintra emelkedett a minimálbér összege, amely a közalkalmazotti bértábla illetmény-alapját is adja. Ez átlagosan 8-9 ezer forintos bérnövekményt jelent a pedagógusok számára – tette hozzá. Az államtitkár példaként említette, hogy a változással egy egyetemi végzettségű, kezdő tanár fizetése 169 442 forintról 175 494 forintra nő. A pedagógusok az emelt bért februárban kapják meg először.

Hoffmann Rózsa elmondta, hogy a közalkalmazotti bértábla alapján minden pedagógusnak háromévenként automatikusan emelkedik a fizetése. Ez alapján – szintén január 1-jétől – a tanárok egyharmada az automatikus béremelkedés miatt további,

átlagosan 8-10 ezer forintos bérnövekménnyel számolhat. Az államtitkár emlékeztetett arra, hogy a pedagógus-életpálya-modell bevezetését követően több lépcsőben történik a béremelés: a tanárok első lépésként 2013. szeptember 1-jétől átlagosan mintegy 34 százalékos béremelést kaptak. A 160 ezer pedagógus átlagbére ezzel elérte az értelmiségi átlagbért – mondta. Hangsúlyozta, hogy a tavalyi béremelés a jogszabályokba foglalt emelkedésnek csak a 60 százalékát jelentette. A fennmaradó 40 százalékot négy lépcsőben kapják meg a pedagógusok: 2014. szeptember 1-jétől újabb növekmény lesz a 40 százalék 10 százalékaival, a teljes béremelkedés 2017. szeptember 1-jéig valósul meg – tette hozzá.

Hoffmann Rózsa kiemelte: az életpálya-

modell bevezetése és a béremelések hatására növekszik a pedagógusi hivatás iránti érdeklődés azok részéről, akik korábban a méltatlan fizetések miatt elhagyták a pályát. Megjegyezte, hogy a környező országokban pedagógus-bércsökkenések és – elbocsátások vannak, míg a magyar társadalom nagy sikere, hogy elbocsátások nem voltak, és a jövedelmek is emelkedtek.

Illés Szabolcs, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ bicskei tankerületi igazgatója közölte, hogy tavaly január óta 13 intézmény tartozik hozzájuk. Az intézményekben 276 pedagógus dolgozik, bérük átlagosan 50 ezer forinttal emelkedett tavaly szeptemberben. Jelezte, hogy a bicskei tankerületben a szakos ellátottság „foghíjas volt”, mára közel 100 százalékra emelkedett.

HOFFMANN RÓZSA ELÉGEDETT

(Folytatás a 9. oldalról)

Nem akarták minden gyereket az iskolában tartani

A délutáni iskolai foglalkozásokat érő kritikai észrevételekről, miszerint sem forrás, sem tartalom, sem iskolaszervezési kultúra nem áll mögöttük, úgy fogalmazott: a bírálatok nem felelnek meg a valóságnak, álproblémák, és az alapvető szakmai hozzáértés hiányára utalnak. A kijelentések tartalmából egyértelműen kiderül, hogy a „kritikusok” vagy nem ismerték az új szabályokat, vagy szándékosan félremagyarázták a törvény betűit – mutatott rá, kiemelve: ez az intézkedés jelentős segítséget nyújt a családoknak és a gyerekeknek, és mivel kérésre felmentést kaphatnak, számukra nem kötelező a délutáni bennmaradás.

Mint mondta, nem is állt szándékukban a gyerekek 100 százalékát az intézményekben tartani, azoknak a diákoknak teremtettk meg az értelmes, hasznos és szórakoztató időtöltés lehetőségét, akiknek a szülei dolgoznak, és egyedül lennének otthon. Egy nemrégiben készült felmérés eredményeiről szólva az államtitkár elmondta: nő azoknak a felső tagozatosoknak a száma, akik részt vesznek a délutáni programokon, zeneórákon, kézműves- és sportszakkörökön. Minden olyan kritika, amely a rendszert éri, lefordítható úgy is: azt kifogásolják, hogy lehetőséget biztosított az állam arra, hogy a csellengő gyerekek ne az utcán, a plázákban vagy otthon, a számítógép, a tévé előtt,

hanem az iskolában, tanári felügyelettel, társaik körében, értelmesen töltsék a délutánt, miközben nem írt elő ilyen kötelezettséget a családoknak.

Egyszerűsítés és ésszerűsítés a tankönyvellátásban

A tankönyvellátásról elmondta: most már csak olyan szállítási elmaradások vannak, amelyek egy-egy kiadó által le nem gyártott könyvek hiányából adódnak. Ezeket a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. (Kello) egyedileg kezeli, és próbál megegyezni az érintett kiadókkal, illetve tárgyalnak az iskolákkal is a megoldásról. Hoffmann Rózsa emlékeztetett arra, hogy 12 millió tankönyv rendben, tanévkezdésre megérkezett az intézményekbe, a gyerekek 98 százaléka megkapta a kiadványokat, úgy, hogy nem kellett sorba állni, és az első naptól lehetett tanítani.

Arról, hogy az ideai tapasztalatok alapján várhatók-e változtatások, azt mondta: a Kello több mint egy hónapja jelezte, hogy „egyszerűsíteni, ésszerűsíteni” fogja az eljárásokat, a jelenlegi rendszert. Hoffmann Rózsa hangsúlyozta, ő is ezt kezdeményezte, mert a biztonságos tankönyvellátás mindennél fontosabb. Kijelentette: az új szabályozás minden technikai részlettel idejében el fog jutni az iskolákba, és reményei szerint ki fogják küszöbölni a hibákat. Megjegyezte: a Kello összességében jól vizsgázott, hiszen igen kevés ideje volt, hogy felkészüljön erre az óriási feladatra.

Honlapon a magyarázatokkal ellátott Kollektív szerződés

Fölkerült a Pedagógusok Szakszervezetének honlapjára (www.pedagogusok.hu) a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ magyarázatokkal ellátott Kollektív szerződése. A Kollektív szerződés szövege bekeretezve, piros betűkkel, a magyarázatok fekete betűkkel olvashatók. A magyarázatok segítséget nyújtanak az értelmezéshez. A nyomtatott változatot a megyei és a járási szakszervezeti titkárok is megkapják, utóbbiak azzal a szándékkal, hogy lehetőleg alapszervezeti szintig terjesszék. Azoknak a járási szakszervezeti titkároknak, akik eddig nem jutottak el a járási tankerületi igazgatóhoz, a Kollektív szerződés átadása módot ad a személyes kapcsolatfelvételre is.

Radó Péter

VALAMI MEGROGGYANT

A PISA-eredmények 2012-es romlásának okairól

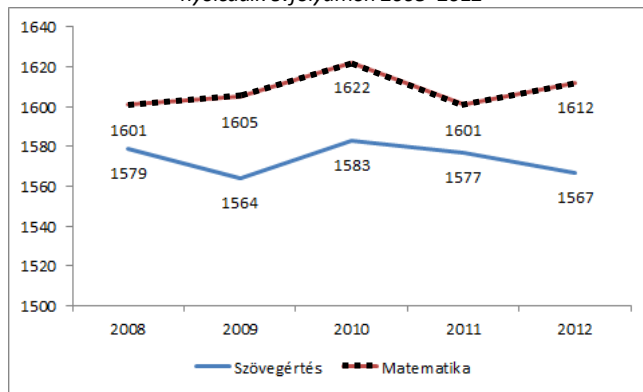

Mennyire volt előre látható a teljesítményromlás?

A szövegértési eredmények 2009-ben bekövetkezett javulását megelőlegezte az egy évvel korábban a kompetenciamérés által kimutatott teljesítményjavulás, ezért a PISA-eredmények nem voltak teljesen váratlanok. A 2012-es PISA-eredményekkel kicsit más volt a helyzet. Mielőtt összehasonlítanám a két mérés eredményeit, egy fontos technológiai különbségre fel kell, hogy hívjam a figyelmet: egy ideje a kompetenciamérési eredmények nem 500-as, hanem 1500-as átlaghoz rendezett skálán elhelyezve jelennek meg. Erre az érzékenyebb skálára azért van szükség, mert a kompetenciamérésnek nem néhány ország, hanem több ezer intézmény közötti teljesítménykülönbségeket kell tudnia kimutatni. A skála nagyobb érzékenysége miatt azonban a kompetenciamérések és a PISA eredményeinek összehasonlítása során tudnunk kell, hogy ami az előbbiben kilengésnek látszik, az az utóbbiban csak apró rezdülésnek.

A nyolcadik osztályos kompetenciamérések adatai azokban az években (2008-ban és 2011-ben) az érdekesek, melyek ugyanazokat az évfolyamokat mérték, melyek egy évvel később (2009-ben és 2012-ben) kitöltötték a PISA-teszteket. Az alábbi diagramban szereplő adatokra pillantva az látszik, hogy noha mindkét kompetenciatérületen voltak kisebb kilengések, azok éppen a 2012-es PISA-vizsgálat előtti évben álltak vissza a 2008-as szintre, tehát a kompetenciamérések alapján nem lehetett előre jósolni a PISA által mért jelentős, matematikából kimondottan nagy teljesítményromlást.

A kompetenciamérés szövegértés- és matematika-átlageredményei a nyolcadik évfolyamon 2008–2012

Az összkep: a magyar közoktatás teljesítményprofiljának alakulása

Az európai regionális teljesítménymintákról már jeleztem, hogy a tanulói teljesítményekről szóló adatokat érdemes a közoktatási rendszer teljes teljesítményprofilján belül értelmezni. Most aztán különösen ez a helyzet: hiába nézegetjük a 2012-es PISA-eredményeink romlását, önmagukban nem magyarázzák saját magukat. A tanulási eredmények minőségén és méltányosságán kívül be kell tehát emelnünk az összkepbe számos más forrásból származó indikátort is.

Ez annál is indokoltabb, mert 2009 óta nem csak a PISA-teljesítmények romlottak: a teljesítményromlás kimutatható a tanulási eredményekben és az előrehaladásról tudósító statisztikai indikátorokban egyaránt. A közoktatási rendszeren belüli teljesítményromlás egyik leginkább beszédes indikátora a befejezett középfokú végzettség nélkül kilépők (korai iskolaelhagyók) arányának növekedése. E tekintetben az Eurostat adatai szerint eddig jobb eredményekkel rendelkezünk az uniós átlagnál, 2010 óta azonban romlik a teljesítményünk. Figyelembe véve az EU-átlag javulását, 2014-ben vagy

2015-ben már várhatóan az EU-átlagnál magasabb lesz Magyarországon a korai iskolaelhagyók aránya.

A korai iskolaelhagyók arányának változása Magyarországon és az EU átlagában

A korai iskolaelhagyók arányának növekedése mögött Magyarországon nyilvánvalóan a középfokú lemorzsolódás növekedése áll. Sajnálatos módon azonban a tanulói azonosító 2008-as bevezetése ellenére a közoktatási információs rendszer még mindig nem képes megbízható lemorzsolódási adatokkal szolgálni. (Ez nem egyszerű feladat ugyan, de messze nem lehetetlen.) Kocsis Ferenc számításai alapján viszont rendelkezünk bizonyos fogódzókval, melyek segítenek az elmúlt évek történéseinek becslésében. Az alábbi diagramban a kilencedik és tizedik évfolyambeli tanulólétszámok közötti különbségek szerepelnek. Ezek az adatok az iskolát váltó tanulók számát kiszűrve készültek, de nem képesek különválasztani az évismételőket és a lemorzsolódókat. A tényleges lemorzsolódás tehát valószínűleg kisebb, mint az ábrán szereplő adatok. Mivel azonban mindkét indikátor a közoktatás kudarcának mértékéről tudósító teljesítménymutató, ez a durva közelítés is alkalmas bizonyos tendenciák azonosítására.

Az adatokból az látszik, hogy míg a szakiskolákban a lemorzsolódók és évismételők aránya 2008 óta folyamatosan és drasztikusan növekszik, a szakközépiskolákban 2009-ig, a gimnáziumokban pedig 2010-ig – ha kis mértékben is – inkább csökkent. 2010-től, illetve 2011-től azonban a középiskolákban is romlani kezdtek az előrehaladásról tudósító mutatók – éppen abban az időszakban, amikor a PISA-mérés az átlagos eredmények csökkenését, illetve az alutelteljesítők arányának jelentős megugrását regisztrálta.

Összességében nem kétséges tehát, hogy a PISA-eredmények kapcsán valószínűsített általános minőségromlás a magyar közoktatás eredményességének minden aspektusára kiterjed. Akárhová nyúlunk is a rendelkezésre álló adatokban, ugyanezt látjuk, még az olyan „periférikus” mutatókban is, mint például a középfokú oktatásban részt vevő korcsoport számára kiadott nyelvvizsga-bizonyítványok számának csökkenésében 2010 óta. Lényegében egy lassú, de számos különböző eredményességi mutató javulásában is kimutatható, pozitív trend fordult meg az utóbbi években. Olyan, mintha a magyar közoktatás hirtelen elhagyta volna magát.

A teljesítményromlás okai: a szociális hátrányok

Az alapkészségek terén kimutatható tanulási kudarc vagy a lemorzsolódás meglehetősen bonyolult jelenségek, különböző egyéni, intézményi és rendszerszintű (lényegében oktatáspolitikai) okok egy- másra hatásával magyarázhatók. Nézzük először az egyéni háttér és az oktatási intézményi képességek közötti összefüggéseket.

(Folytatás a 12. oldalon)

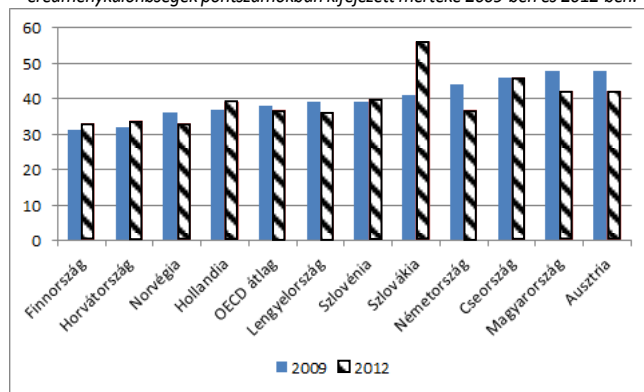

VALAMI MEGROGGYANT

(Folytatás a 11. oldalról)

Nézzük a közoktatás hátránykompenzációs képességének mértékéről szóló legfontosabb indikátor alakulását. Az adatok szerint az erről a képességről szóló indikátor (a családi háttér különbségének hatása a tanulási eredményekre) nem romlott ugyan, de – Csehország és újabban Szlovákia kivételével – még mindig a legmagasabb Európában.

A családi háttérindex egyponstos eltérése által okozott szövegértési eredménykülönbségek pontszámokban kifejezett mértéke 2009-ben és 2012-ben.

A 2012-es eredmények gyorselemzésében azt írtam, hogy ennek megfelelően nem a hátránykompenzációs képesség romlása magyarázza a funkcionális analfabéta 15 évesek növekvő aránya által okozott átlagos teljesítménycsökkenést. Ez a megállapítás ugyan igaz, de az egyenlet másik oldalán, a hátrányos helyzetű tanulók számában jelentős változás következett be. Változatlan mértékű – nagyon alacsony – hátránykompenzációs képesség mellett a szociális hátrányok növekedése ugyanis azonnali teljesítményromlást okoz. E hatás érvényesülése a kompetenciamérési adatok elemzése alapján is kimutatható közvetlenül és közvetetten is: mint más bejegyzésekben már volt róla szó, a romák alulteljesítése és a településnagyság mentén kimutatható teljesítménykülönbségek mögött is alapvetően a szociális különbségek közvetett hatása áll. Márpedig éppen ez történt, jelentős mértékben nőtt a szegénység. A szociális transzferek drámai csökkenése (mint például a családi pótlék elinfiltrálása), az egykulcsos jövedelemadó és más intézkedések jelentős mértékben növelték a szegénységet. Az oktatás szempontjából különösen riasztó, hogy a gyermekkel rendelkező háztartások körében a szegénység majdnem olyan mértékben (2,1 százalékkal) nőtt, mint a népesség egészében. Az Eurostat adatai szerint a szegénység növekedése Magyarországon lényegesen meghaladja az európai átlagot. Figyelembe véve a magyar adó-, foglalkoztatás- és szociálpolitika hatalmas fordulatát, az, hogy a két PISA-vizsgálat között eltelt időben kétszer akkora mértékben nőtt a szegények aránya, mint az EU egészének átlagában, nem magyarázható csupán az „elhúzóválság” következményével.

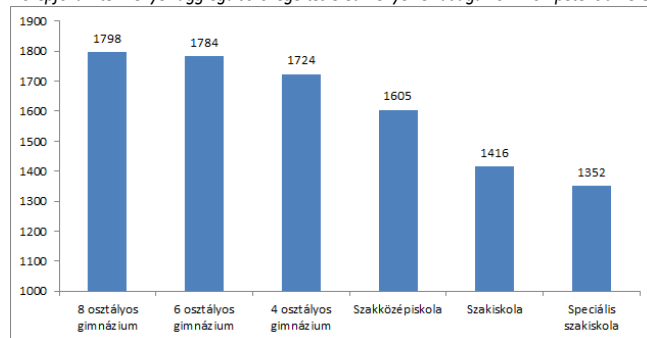
A teljesítményromlás oka: a szelekció

A közoktatás méltányosságának másik alapvető kritériuma az oktatás szelektivitása. A szelekció mértékének becslésére szolgáló indikátor az, hogy az iskolák közötti teljesítménykülönbségek milyen mértékben magyarázzák a teljesítmények szóródását. A 2012-es PISA-eredmények szerint ez az eredményünk sem romlott, sőt, ami a matematikaeredményeket illeti, 2003 óta csekély mértékben még csökkent is. Ahogy azonban az alábbi diagramon jól látszik, változatlanul Európa legszelektívebb oktatási rendszere a miénk.

Mint azt az integráció melletti érvekről szóló vita is mutatja, nincs közmegegyezés abban, hogy a szelektivitás hogyan hat a tanulási eredményekre.

Az egyértelmű, hogy a családi háttér alapján számolt hozzáadott értékre hatással van a szelekció, mint ahogy az is, hogy a hátrányos helyzetű tanulók koncentrációja bizonyos iskolatípusokban drasztikusan lerontja ezen intézmények átlagos teljesítményét, s a szelekcióval együtt jár ezen intézmények alacsony hátránykompenzációs képessége. Ezt mutatják a 2011-es kompetenciamérés által az egyes középfokú intézménytípusok között kimutatott hatalmas teljesítményszakadékok.

Középfokú intézmények aggregált szövegértés-eredményeinek átlaga 2011 kompetenciamérés

Mindebből viszont az következik, hogy ha növekszik az alacsony teljesítményű iskolatípusokba való beiskolázás, annak azonnali hatása van az átlagos teljesítményekre akkor is, ha a szelektivitás mértékét mutató PISA-indikátor nem romlik. Ugyanúgy, ahogy nem az iskolák hátránykompenzációs képessége, hanem a hátrányok mértéke változott, ez esetben is az egyenlet másik oldalán történt változás: nem a szelektivitás tanulási eredménykülönbségeket magyarázó ereje, hanem a középfokú beiskolázási arányok változtak meg. 2007 óta folyamatosan csökken a gimnáziumokba és szakközépiskolákba belépő tanulók száma, ezzel párhuzamosan pedig folyamatosan nőtt a szakiskolákba belépők száma. A magyar közoktatásban zajló egyik legdrámaibb strukturális változás jele, hogy 2012-ben már több tanuló lépett be a szakiskolákba, mint a gimnáziumokba vagy a szakközépiskolákba. Nem kétséges, hogy ez önmagában is jelentős negatív hatást gyakorol a magyar közoktatás eredményességi mutatóira.

A teljesítményromlás oka: a szegregáció

Az elmúlt bő tíz év során a roma tanulók oktatási szegregációjának mindhárom alaptípusa (településeken belül oktatási intézmények közötti, települések közötti és iskolán belüli szegregáció) rendkívüli mértékben megnőtt, bizonyos régiókban már-már apartheidre emlékeztető mértékű lett. Az egymást követő szegregációkutatások (Havas-Liskó, Havas-Zolnay) szerint az előző, szűk évtized során a gettóiskolák száma, melyekben a roma tanulók többségben vannak, több mint a duplájára nőtt. Arról nincs adatunk, hogy a jelenlegi kormányzati ciklusban milyen mértékűt öltött a roma tanulók oktatásán belüli elkülönítése, de illúzióink ezzel kapcsolatban nem lehetnek. (A kérdés csak az, hogy az elkülönítés mértéke „időarányosan” nőtt, vagy pedig felgyorsult.)

A roma tanulók növekvő szegregációja részben közvetlenül, részben pedig a szakiskolai beiskolázás arányának növelésén keresztül fejti ki a hatását. Papp Z. Attila kompetenciamérési adatok alapján készített számításából tudjuk, hogy a roma tanulók arányának növekedésével együtt jár az iskolák aggregált

(Folytatás a 13. oldalon)

VALAMI MEGROGGYANT

(Folytatás a 12. oldalról)

teljesítményének súlyos romlása. Ennek alapján a gettóiskolák általános teljesítménye (a régi 500-as skála szerint) hatalmas mértékben, 70-114 ponttal marad el az általános iskolák országos átlagteljesítményétől.

Mielőtt bárki azt mondaná, hogy a roma tanulók növekvő szegregációja egy marginális probléma, ami nem hat a közoktatás egészének teljesítményére, szeretném jelezni, hogy a helyzet ennél sokkal súlyosabb.

A roma tanulók arányát szakértők 12-13 százalékosra becsülik. Már a 2004-es szegregációkutatásban, a vizsgálatba bevont intézményi körben minden negyedik roma tanuló olyan iskolában tanult, ahol arányuk több mint 40 százalékos volt. (Ezekben az iskolákban akkor a nem roma tanulók 2,5 százaléka tanult.) A magyar közoktatás etnikai határok mentén zajló szétszakadása mostanra elérte azt a mértéket, ami már beszűrődik a rendszer egészének teljesítményéről szóló indikátorok alakulásába.

A teljesítményromlás oka: az oktatáspolitikai

Összefoglalva az eddigieket:

A növekvő szegénység miatt a változatlan mértékű, de változatlanul rendkívül alacsony hátránykompenzációs képesség mellett elkerülhetetlenül nő a minden tekintetben kudarcot valló tanulók aránya;

A szakiskolába belépő tanulók számának és arányának gyors emelkedése miatt az enyhén csökkenő, de változatlanul kiemelkedően magas szelekciós hatás mellett még tovább nő a kudarcot valló tanulók száma;

A roma tanulók egyre rettenetesebb mértékű elkülönítése közvetlenül és közvetett módon is erősíti a kudarcok mértékét, és rontja az egész rendszer teljesítményét.

Mindebben nem nehéz felfedezni az oktatáspolitikai felelősséget. Az elmúlt évtizedek egyetlen kormánya sem volt képes olyan oktatási reformra, amely érdemben javított volna az oktatás hátránykompenzációs képességén, vagy gyengítette volna az oktatás szelektivitását. (Sőt eddig minden kormányzat hozzájárult valamivel az iskolaszervezet dezintegrációjához.) Ugyanígy, noha a 2005-től alkalmazott, keményebb deszegregációs eszközrendszer átmenetileg lassította a roma tanulók szegregációját, azt érdemben visszaszorítani egyetlen kormány sem volt képes. Mindezek következtében, ha az oktatás társadalmi környezetében romlanak a körülmények, ennek hatását az oktatás nem képes ellensúlyozni, sőt az erősíti ezeket a hatásokat. Ez a helyzet nem is fog megváltozni, amíg az oktatáspolitikai – szemérmesen vagy gátlástalanul – az értelmiségi középosztály érdekeinek szolgálatát tekinti egyetlen céljának.

Ami a konkrét oktatáspolitikai beavatkozásokat illeti – az előző bejegyzésemben szereplő értékeléssel szemben – a 2010 előtti kormányzat súlyos hibájának bizonyult a szakiskolai oktatás idejének rövidítése és abban az általános oktatás súlyának gyengítése. Nem azért volt ez hiba, mert az tovább gyengítette az iskolák hátránykompenzációs képességét, hanem mert az bátorította a szakiskolákba való továbblépést. (Ezzel felmondott egy tíz éven keresztül érvényesülő közmegegyezést, amely az érettségivel záruló középfokú oktatásnak adott elsőbbséget.) Ugyanakkor a jelenlegi kormányzat felelőssége a szegénység növekedésében elvitathatatlan, márpedig az eddigiek alapján az látszik, hogy annak hatása beszívárog az oktatás eredményességébe. Ugyanígy, a jelenlegi kormányzat a korábbiánál sokkal nagyobb intenzitással szűkíti a középiskolai és bővíti a szakisko-

lai beiskolázást, ez a folyamat kimondottan oktatáspolitikai prioritásainak csúcán szerepel. Ami pedig a roma tanulók elkülönítését illeti, nem egyszerűen tehetetlen a szegregációval szemben, de a „szeretet-teljes szegregációról” szóló üzenetekkel egyenesen bátorítja azt.

A jelenlegi kormányzat üzeneteinek hatása

Az előző kormányzati ciklus végére egyfajta reformfáradtság lett úrrá az oktatás szereplőin. A pedagógusok jelentős része által teljesíthetetlennek tekintett elvárások sokasága, az oktatás szereplőivel való együttműködésben érvényesülő türelmetlenség, a különböző, szakmailag egyébként többször helyes kezdeményezésekről a pedagógusok meggyőzésének elmaradása – együttesen a „modernizációs összeesküvésnek” nevezett oktatáspolitikai gyakorlat – már a 2010-es választások előtt erős, de láthatatlan ellenállást generált. Ehhez társult a rosszul menedzselte programok tömegét elindító – és nem mellesleg korrupciótól fertőzött – fejlesztőrendszer, amely elméletileg hároméves iskolafejlesztési programok egy év alatt történő lebonyolítását kényszerítette ki aránytalanul nagy adminisztrációs terhekkel. (Ennek következtében igen kevesen tanulták meg, hogy a fejlesztés az iskolák működésének – nem feltétlenül különlegesen nagy munkaterhet generáló – normális állapota, s nem valami kampányszerű, egyszeri cselekvés.) Mindehhez társult a 2008-as válság hatása, ami a pedagógusok számára elhozta a jövedelmipozíció-vesztést és az állásbiztonsággal kapcsolatos szorongások felerősödését, ami egy zsugorodó rendszerben válságos időkben elkerülhetetlenül megtörténik.

Azok, akik szerint a pedagógusok jelentős része alig várta az új kormányt, valószínűleg nem tévedtek. A felelősség és teljesítménykényszer alól felmentő oktatáspolitikai üzenetek, a korábbi alapkészségek fejlesztését középpontba állító célok hatályon kívül helyezése, az iskolákkal szembeni szülői és helyi közösségi elvárások érvénytelenítése, az állásbiztonság érzésének további gyengítése és a már nyomorúságos pedagógusbérek további értéktelenítése, valamint a rengeteg és egyre szaporodó megfélemlítést szolgáló eszköz és jelzés együttes hatása kiölte a közoktatásból az energiák jelentős részét. S mivel igen kevés kivétellel megszűntek az intézményi fejlesztési programok is, melyek korábban sok iskolában az intenzív fejlesztő aktivitás motorjai voltak, az iskolák jelentős része elhagyta magát, és energia-takarékos üzemmódba kapcsolva várta a szinte senki által nem támogatott, nagy államosító rendszer-átalakítás elindulását. Mindaz, amit korábban az eredményesség romlásának okairól írtam, mindenképpen hatott volna, de ennyire hirtelen eredményességhomlás erős politikai és kormányzati „rásegítés” nélkül nem következett volna be.

Prognózis

Az eredmények romlása vagy javulása az oktatásban sohasem önmagában rossz vagy jó hír. A nagy kérdés mindig az, hogy ezek a változások valamilyen trendbe illeszkednek, vagy egyszeri kilengések, melyek hosszabb távon érdemben nem változtatnak a rendszer teljesítőképeségén. A PISA-eredmények 2012-es romlása nem akkora mértékű, hogy azt okos oktatáspolitikai beavatkozással ne lehetne korrigálni. Már sokszor, sokféle módon megírtam, hogy a 2013-ban lebonyolított, elképesztő mennyiségű változtatás tartósan lejtőre löki a közoktatás eredményességét. Elkerülhetetlennek tartom a lemorzsolódás további jelentős növekedését és a tanulási eredmények további romlását is. Ez viszont már egyértelműen a jelenlegi kormányzat felelőssége lesz.

(Megjelent az OktPolCafén 2013.12.15-én)

Elhunyt Dobos Krisztina

Életének 64. évében súlyos betegségben 2013. december 12-én elhunyt *Dobos Krisztina*, az Antall-kormány oktatáspolitikusa, helyettes államtitkár, az MDF országgyűlési képviselője.

Dobos Krisztina 1988-ban lépett be a Magyar Demokrata Fórumba, ahol a Pedagógus Kollégium vezetője, később pedig oktatási, kutatási és ifjúsági kérdésekben a párt egyik meghatározó szaktekinvélye lett. 1990-től szerkesztette az „Új Nemzedék” című folyóiratot. 1991–1993 között közoktatásért felelős helyettes államtitkárként dolgozott az Antall-kormány Művelődési és Közoktatási Minisztériumában, ahol irányításával dolgozták ki a közoktatási törvényt. Nevéhez fűződik „az egyházi iskolák és oktatás feltámasztása” is. 1995-ben megalapította a Magyar Iskolaszék Egyesületet, melynek elnöke lett, és létrehozta „Az Új Nemzedékért” Alapítványt is.

Az MDF-frakciónak 1995. novemberétől frakcióvezető-helyettese volt. Az MDF X. országos gyűlésén ifjúsági és kulturális ügyekért felelős alelnökké és egyben az elnökség tagjává választották.

1998–2005 között is a tehetségek felkutatása volt egyik fő célja a Közoktatási Modernizációs Közalapítvány (KOMA) Kuratóriumának elnökéként. 2005 őszétől a Fasori Evangélikus Gimnáziumban ismét matematikát tanított, és igazgatóhelyettes lett. Tagja volt mind az Országos Köznevelési Tanácsnak (OKNT), mind a Közoktatás-politikai Tanácsnak (KT).

2012-ben a Nemzeti Tehetség Programiroda vezetője lett, 2013 szeptemberétől pedig a Nemzeti Pedagógus Kar előkészítő bizottságának tagja.

1998-ban Pázmány Péter-díjat, 2002-ben Graffisoft Matematikatanár Díjat kapott, majd 2012-ben a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét vehette át.

Dobos Krisztináról az Emberi Erőforrások Minisztériuma saját halottjaként emlékezett meg. A Pedagógusok Szakszervezete részvétét fejezte ki Dobos Krisztina halála miatt az elhunyt családjának.

In memoriam Jászay Antalné

Jászay Antalné született Boronkai (Barthonek) Katalin 2013. december 4-én, életének 89. évében csendesén megért Teremtőjéhez. Hamvait december 20-án helyezték örök nyugalomra a Farkasréti temetőben. A gyászjelentésből mindössze ennyit tudhattunk meg róla, és mosolygós fényképe idézhette fel arcát azoknak, akik személyesen is ismerték. Egykori kollégája mesélt róla, aki elmondta, csendes, barátságos, mosolygós ember volt, mindenki nagyon szerette.

A Pedagógusok Szakszervezetéhez az 1956-os forradalom után került, mivel gyors- és gépirást tanított, adminisztratív feladatokat bíztak rá. Munkáját gyorsan, precízen végezte. Mivel kiválóan beszélt németül, és jártas volt a francia és az angol nyelvben is, tudását később a szakszervezet nemzetközi kapcsolataiban hasznosította. Megbízhatósága, szorgalma és ismeretanyaga képessé tette arra, hogy a nemzetközi munka szervezésében dolgozzon. Gyászjelentésén az áll: „Ha emlegettek, köztetek leszek, / De fáj, ha látom könnyeteket, / Ha rám gondoltok, mosolyogjatok, / Emlékem így áldás lesz rajtatok.” Egykori kollégái azt is mondják róla, olyan ember volt, akinek minden szavát el lehetett hinni.

Meghalt Déri István

Déri István 1928. július 5-én született Hegyháthodászon. Sopronban végezte a tanítóképzőt, Ölbön kezdte tanítói pályáját. 1950-től 1973-ig volt a PSZ Vas megyei titkára. 1973-ban iskolaigazgatónak nevezték ki, majd az iskola megszűnése után, 1984-ben nyugdíjazásáig igazgatóhelyettese lett egy másik intézménynek. Címzetes igazgatói megtisztelő címet kapott. 2013. szeptember 6-án vette át a Vasdiplomáját. Rövid szenvedés után, 2013. október 8-án elhunyt. Október 18-án helyezték örök nyugalomra.

MI VÁLTOZIK?

Országos értekezletet tartott a PSZ Gyermekvédelmi Tagozata

A PSZ Gyermekvédelmi tagozata december 10-én tartotta országos értekezletét a PSZ székházában. Bár az előző, májusi értekezleten tapasztalható, tömeges érdeklődés elmaradt, de a gyermekvédelmi szakemberek és az érdeklődők így is megtöltötték a konferenciatermet.

A tartalmas programot ígérő tanácskozást *Szabó Zsuzsa* nyitotta meg. A PSZ alelnöke beszélt a gyermekvédelem területén tapasztalható változásokról, kiemelte, hogy a Pedagógusok Szakszervezete következetesen kiáll a pedagógus-életpályamodell bevezetéséért e területen is. Utalt *Soltész Miklós* államtitkár novemberi bejelentésére: a kormány a szociális és gyermekvédelmi ágazatban januártól béremelést tervez.

Dr. Kecskés Péter, az Emmi Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztálya vezetője az aktuális és a január 1-jén hatályba lépő törvényi változásokat mutatta be. Előadásának első részében részletesen foglalkozott a gyermekvédelmi gyám munkakör bevezetésének körülményeivel és a munkakört ellátók köteleivel. Ezután az „intézménytelenítés” került terítékre, pontosabban a kormány azon célja, hogy a mintegy 8200 állami gondoskodásban lévő, jelenleg gyermek- és lakásotthonokban nevelkedő kiskorút nevelőszülőknél helyezték el. A 12 év alatti fiatalokat érintő programot fokozatosan, három év alatt vezetik be. A továbbiakban szó volt még a Magyar Programról, az örökbefogadás előtti eljárás egyszerűsítéséről, a nevelőszülők teendőiről, képzésükről. Ezután az előzetesen feltett kérdésekre válaszolt dr. Kecskés Péter főosztályvezető.

Bár az idő nagyon elszaladt, a Debrecenből érkezett *Kasztner Lászlóné* a helyszínen választ kapott az utógondozás helyzetéről, a gyermekfelügyelők bérpótlékáról, az éjszakai és a délutáni pótlékok csökkenéséről és a gyámok munkájáról szóló kérdéseire.

A PSZ vezető jogtanácsosa, dr. *Selmeciné dr. Csordás Mária* és dr. *Varga Mária Beáta* munkajogi szakértő arra hívta fel a figyelmet, hogy a kiadott törvények között sokszor nincs összhang, nincs kellő koherencia. Az előadók a kérdések megválaszolására ígéretet tettek arra, hogy e-mailen fognak válaszolni a továbbiakban felmerülő problémákra. *Szabó Zsuzsa* alelnök összefoglalójában bejelentette a PSZ azon törekvését, hogy minél előbb kezdődjön tárgyalás a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és a PSZ között a gyermekvédelmi intézmények Kollektív szerződésének megkötéséről.

Ezután került sor az országos tagozat intézőbizottsága tisztségviselőinek megválasztására. Az új intézőbizottságba a következő gyermekvédelmi szakembereket választottuk: *Botka Krisztina* (Győr-Moson-Sopron megye), *Galba Mariann* (BAZ megye), *Krénuszt István* (Somogy megye), *Szilágyi Zoltán* (Baranya megye) és *Takács Pál György* (Pest megye). Később az intézőbizottság tagjai újraválasztották a tagozat elnökét.

Takács Pál György,
a gvv. tagozat elnöke

Mosolyra váltottuk:)

Erzsébet-utalványával Ön több mint **negyedmillió ember,**

köztük több mint **százezer gyermek üdüléséhez járult hozzá!***

A Kormány által támogatott

ERZSÉBET
PROGRAM

Vincze Kornél

* 2012-ben és 2013-ban

A Pedagógusok Szakszervezete számítása, 2014. január 6.

Pedagógus-bértábla szerinti emelés 2013 szeptemberében és 2014 januárjában

Kategória		Pedagógus főiskolai végzettség nélkül										Pedagógus I.				
		Főiskola					Egyetem									
		2013. szeptember (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	2014. január (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	2013. szeptember (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	2014. január (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	2013. szeptember (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	2014. január (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	2014. január (Ft)	Soros előlépés miatti bérnövekedés (Ft)	Minimálbér és soros előlépés összes bérnövekedése 2014-ben (Ft)
1.	Gyakornok	%	0-2/4	116130	23229	120278	24056	4148	28203	154644	30929	160167	32033	5523	37556	41150
2.		120	3-5	139359	11610	144333	12028	4974	17002	185573	15464	192200	16017	6628	22644	24811
3.		130	6-8	150969	5807	156361	6014	5392	11406	201037	7732	208217	8008	7180	15188	16642
4.		135	9-11	156776	5807	162375	6014	5599	11613	208769	7732	216225	8008	7456	15464	16944
5.		140	12-14	162582	5807	168389	6014	5807	11820	216502	7732	224234	8008	7732	15741	17247
6.		145	15-17	168389	5807	174402	6014	6014	12028	224234	7732	232242	8008	8008	16017	17549
7.		150	18-20	174195	5807	180416	6014	6221	12235	231966	7732	240251	8008	8285	16293	17852
8.		155	21-23	180002	5807	186430	6014	6429	12443	239698	7732	248259	8008	8561	16569	18155
9.		160	24-26	185808	5807	192444	6014	6636	12650	247430	7732	256267	8008	8837	16845	18457
10.		165	27-29	191615	5807	198458	6014	6843	12857	255163	7732	264276	8008	9113	17121	18760
11.		170	30-32	197421	5807	204472	6014	7051	13065	262895	7732	272284	8008	9389	17397	19062
12.		175	33-35	203228	5807	210486	6014	7258	13272	270627	7732	280292	8008	9665	17674	19365
13.		180	36-38	209034	5807	216500	6014	7466	13479	278359	7732	288301	8008	9941	17950	19667
14.		185	39-41	214841	5807	222513	6014	7673	13687	286091	7732	296309	8008	10218	18226	19970
15.		190	42-44	220647		228527		7880	7880	293824		304317		10493	10493	11498

A köznevelési intézményekben alkalmazottak számára járó pótlékok 2014 januárjától

1	A) Pótlék megnevezése	B) Pótlék alsó határa			C) Pótlék felső határa		
		%	Főiskola	Egyetem	%	Főiskola	Egyetem
2	intézményvezetői	40	64 066	70 197	80	128 132	140 394
3	osztályfőnöki/kollegiumban csoportvezetői	10	16 016	17 550	30	48 048	52 650
4	munkaközösségvezetői	5	8 008	8 774	10	16 016	17 550
5	intézményvezető-helyettesi	20	32 330	35 098	40	64 066	70 197
6	nemzetiségi	10	16 016	17 550	10	16 016	17 550
7	gyógypedagógiai	5	8 008	8 774	10	16 016	17 550
10	nehéz körülmények között végzett munkáért járó	10	16 016	17 550	30	48 048	52 650

* 2013. szeptember 1-jétől az illetményalap

- ped. főiskolai végzettség nélküli a minimálbér 118,5%-a
- főiskolai végzettségűeknek 157,8%-a
- egyetemi végzettségűeknek 172,9%-a